

DEBRECZENI ÚJSÁG

Nemzeti Múzeumnak
Budapesti
mentve.

MAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA HELYBEN ÉS VIDEKEN
HÁROM PENGŐ, NEGYEDÉVRE 9 PENGŐ.
EGYES SZÁM VÁSÁRLÁSÁNÁL ÁRA
HETKÖZNAP 10 FILL., VASÁRNAP 20 FILLER
KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3., I. E. T. 141

FŐSZERKESZTŐ: **THAN GYULA.**
FELELŐS SZERKESZTŐ: **VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY.**

SZERKESZTŐSÉG ÉS NYOMDA: JÓZSEF
KIR. HERCEG-UTCA 16. SZÁM ALATT.
SZERKESZTŐSÉG TELEFONSZÁMA 3-48.
A NYOMDA TELEFONSZÁMA 3-47.
KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3., I. E. T. 141

Frontharcosok toborzója

A MOVE székházának tágas nagyteremben különös találkozó volt vasárnap. Nem jubiláltak semmiféle évfordulót, nem ostromolták a kedélyeket hangzatos nagy szavak, megváltozott programok rakétáit senki sem eregette a stukkós mennyezet felé. Nem volt jelen egyetlen „közéleti előkelőség”, sem pártvezér, sem politikai korifeus és mégis: *jelen volt a magyar történelem.*

Az a hét-nyolcszáz férfiember, aki sokszáz ezer képviselőtében összegyülekezett a bajtársi toborzó hívó szavára, nemcsak az azonos jelvények viselésében mutatott egységes képet, de fiatalon deresedő hajával, szarkalábak körülrajzolta szemével, sebtépte arcokkal, béna tagokkal, kopottas gúnyáival megrendítő egységben ott hordozta szívébe égetve, barázdás homlokára róva azt az izzó keresztet is, amit úgy hívnak: *a nemzet haláltansága.*

Ha szertenéztünk a frontarcos bajtársak gyülekezetében, sorra számolgathattuk: ime, ez félkarját hagyta a Zlota Lipánál és ma állástalanul tengeti életét nyomoru esték-ről reménytelen reggelekre. Amaz ott önként vitte viruló fiatalságát négy év tüzes poklába, ma ott áll rangban, fizetésben, mint azok, akik a kraguljeváci csata napján még az ábrázoló mértan hidráival viaskodtak, — hja, az állami szolgálatot csak háboru után kezdte meg. Amanak, aki a Feldspital komor terméből rendelkezett, hogy vérén felül minden jószágát is a hadikölcsonre fordítsák odahaza, megrokkant idegeivel, fáradt szívével sovány fizetéséből kell eltartania jómódhoz szokott családját. Ez a bankból csöppent ki, — senki sem nélkülözhetetlen, — s ugyan minek fogatta el magát pont a gorlicei áttöréssel? Lám, a józan, itthonmaradt kolléga már cégégyző és a „vezér” kedvence azóta. A világtalan vitéznek ott hiába csörög a mellén az arany és nagyzeüst medália: a vitézségi érmek pótdíjának folyósítására nincs költségvetési fedezet...

A hanyatló magyar társadalmi élet *kontraszektójának* megdöbbentő jelensége a frontarcosok sorsa. Azok a férfiak, akik négy nehéz éven át száz és száz véres frontarcosok ellen, akiknek nagy-nagy bűnük: nem maradtak csöndben, türelmesen ott, ahol hatszáz ezer bajtárs csontjaira hajlik az idegen csataterek megbékítő anyaföldje.

Négy — ird és mondd, — négy országgyűlési képviselő tartotta érdemesnek, hogy csatlakozzék a frontarcosok mozgalmához, *amely-nél igazságosabb és szükségesebb megmozdulás nem történt tiz trianon óta.*

A magyar társadalmom ezalatt a tiz

CSEHSZLOVÁKIA FELFORDULÁS ELŐTT

Véres választás készül a megszállott Felvidéken

Az összes felvidéki nemzetiségek összefognak a csehek ellen — Lemondtak a tót miniszterek

Prága, október 8.
Tisó és Tabaj tót néppárti miniszterek ma beadták lemondásukat, amelyet a miniszterelnök elfogadott. A lemondás oka az, hogy a koalíciós pártok mai közös tanácskozásán a többi párt állást foglalt Tuka

A Tuka-per hatása alatt rendkívül izgalmas választás készül

A cseh választási küzdelemben, amelyben egyetlen pártnak sincs új vagy hatásos jelcíme, a szlovák néppárt a Tuka-ítéletet tüzte zászlajára.

A kormány részéről is megindult a szlovák néppárt akciójának ellensúlyozása. A mai napon a Pozsonyban megjelenő *Híradó-t* elkobozták és az új számban a cenzura több, mint négy hasábot törölt a lap politikai oldalairól. Hasonlóképpen a sajtószabadság és demokrácia nagyobb dicsőségére a *Slovák* című lap csaknem teljesen felhőzést jelent meg.

A helyzet végtelenül feszült és féltő, hogy a választási küzdelemben vér fog folyni október 27-én.

Tukát a börtönben meglátogatta Szivák képviselő, a Szlovák főszerkesztője, a néppárt nélsány tagjával és megkérdezték tőle, mi a véleménye elítéléséről? Tuka a következőket mondotta:

— El fog jönni az idő, amikor bíróink rájöjnek szörnyű tévedésükre. Nekem van időm és mellettem dolgozik. *Meg fogom várni szabadságom örömeit.*

A cseh lapok ítélethirdetés előtt özönlék Tuka büntetését

Mahacsek Pál dr., a szlovák néppárt egyik vezére, táviratozott Mayr Harting igazságügyminiszterhez és Masaryk köztársasági elnökhöz, amelyekben hangoztatja, hogy a csehszlovák bíróság függetlensége és megközelíthetősége ellen tör-

dr. jelölése ellen a küszöbön álló választásoknál. A köztársasági elnök egyidejűleg kézzirattal dr. Namek János földművelésügyi minisztert bízta meg az egészségügyi és testnevelésügyi valamint az unifikációs minisztérium ideiglenes vezetésével.

tént merénylet, amikor a prágai lapok egy órával az ítélet kihirdetése előtt hozták az ítéletet. Kéri az elnököt, hogy a szlovák népnek teljesen megintott bizalmát állítsa helyre.

Lesznek hazaárulók...

Egyes lapok szerint, amikor Hlinkával telefonon közölte a szlovák néppárt titkársága az ítéletet, Hlinka magából kikelve ordította bele a telefonba:

A csehek legnagyobb belpolitikai veresége a Tuka-per

Róma, október 8.
Az olasz sajtó részletesen foglalkozik a Tuka-perben hozott ítélettel, amelyet általában tulzsigorúnak és politikai elfogultságból eredőnek tart. A *Message* szerint a per tárgyalása során elhangzott tanuvallo-mások megvilágították a csehek és tótok igazi viszonyát. A cikk ismer-teti azokat a tarthatatlan állapotokat, amelyeket a csehek beteges felléleme teremtett a mesterségesen felépített a csehszlovák államban a nemzetiségekkel, elsősorban a magyarokkal és ruthénekkal szemben.

A *Giornale d'Italia* a Tuka-per politikai botrányának mondja, mert a perben szereplő összes tanukat a prágai kormány előre meggyúrta. Az ítélet óriási felháborodást keltett a tót népben, amelyet fegyveres erővel kellett megfélemlíteni. Az ítélet következményeit egyelőre nem lehet kiszámítani. A tótok helyzete ugyanaz, ami a horvátoké Szébiában.

év alatt majdnem minden szervezkedésből kiábrándult. A szépen nekilendülő egyesületek elvérszegényedtek, a konkrét nemzeti célkitűzések apró megalkuvások, személyi érvényesülések husosfazekeivá vagy testetlenné légiessült fantasztikumokká változtak. Nincs politikai párt, nincs testületi keret, nincs zászló, amely össze tudná gyűjteni ország-raszóló arányokban a magyarság sorsának intézésére hivatott tömegeket.

A frontarcosok szövetsége, ha megmarad azon az uton, amerre szervezői beállították, rátermett erre

— Hát ha mindenáron hazaárulót akarnak, akkor majd lesznek azok is.

Ezekután valószínű, hogy Hlinka most már megalakítja a centralista politika által annyira rettegett östkos blokkot, amelyben egyesült fognak a magyar, szlovák, német és ruszin ellenzéki pártok. Sőt arról is szó van, hogy a prágai kormány munkájának lehetetlenné tétele céljából Hlinka még a kommunistákkal is lepaktál, úgyhogy mintegy 130 képviselőt tud behozni az östkos blokk a parlamentbe, amivel a prágai képviselőház diktatórikus urává válik.

Ha ez nem következik be, akkor az a legvalószínűbb eset, hogy Hlinka követni fogja Radics Istvának annak idején tett tanácsát és a szlovák néppárt passzívításba megy, el sem küldi képviselőit a parlamentbe.

Münchenből jelentik: A müncheni sajtó behatóan foglalkozik a Tuka-perben hozott ítélettel. A *Münchener Zeitung* ezt írja: Prága az egész vonalon perverzes lett. Ez a per úgy indult, hogy egy csapásra kivégzi a tót autonómiára irányuló törekvéseket s a végén a csehek legnagyobb belpolitikai vereségévé fajult. Egy nép sárbatiport jogát nem lehet perrel megölni, mint ahogy adott ígéretet sem lehet törvénytörési ítélettel meg nem történni tenni. A tót autonómia törekvése ma erősebb és radikálisabb, mint valaha és Tuka ünnepeit vértanu, aki mellé a tótok zárt sorokban csatlakoznak.

A *Münchener Abendzeitung* szerint ez az ítélet egyszerűen botrány, mert a bizonyító eljárás a legesekélyebb támaszpontot sem szolgáltatja a Tuka ellen emelt vádhoz, hogy Magyarország javára kémkedett volna.

a nagy történelmi méretű feladatra. A magyar frontarcosok között csak próbált férfiak vannak, akik a fajszeretet, a haza iránti hűség, a kötelességtudás és a cselekedni tudó férfias akarat csodálatos hősi épösztét vetítették az egész világ elé.

Szervezkedésük az utolsó toborzó arra a megrendült, összeomlani készülő gyászos csatatérre, amit úgy hívnak: *magyar haza.* Ebből a harc-ból nem hiányozhatik egyetlen bajtárs sem, mert az ország sorsának intézése e végzetesen válságos időben a frontarcos férfiak joga és kötelessége!

Nem sikerült megegyezni a sztrájkoló pécsi bányászokkal

Ismeretes, hogy a pécsi bányászok közül, mintegy ezerhatszázán a napokban sztrájkba léptek. Kedden az esti órákban a bányafőigazgatóság közölte a munkások kiküldöttjeivel, hogy a társulat a jelenlegi és várható szénpiaci helyzet követ-

kezében a már megígért húsz százalékos segélynél többet nem ad. Minthogy a munkásság a végsőkig ragaszkodik követeléséhez, a társulat pedig szintén nem hajlandó engedelményekre, a sztrájk megszűnése teljesen illuzóriussá vált.

Óriási tüzvész egy megszállott területi községben

Pozsony, október 8. A megszállott területen lévő Ókert községben egy csűr kigyuladt. A nagy szélben a tűz hamar terjedt és 36 lakóház, 40 gazdasági épület tel-

jesen leégett. Az istállóknak sok állat pusztult el. Az egész környék tüzoltósága tehetetlen volt a tüzzel szemben, úgyhogy a községben mintegy két ház maradt épen.

Négy pengőben állapították meg a debreceni klinika ápolási díjait

A vallás- és közoktatásügyi miniszter a budapesti egyetemi klinikák és a budapesti bábaképző intézet közös körtermében ápolott betegek ápolási díját napi öt pengőben,

a szegedi, debreceni és pécsi tudományegyetemi klinikákon, valamint a szombathelyi és szolnoki bábaképzőnél négy pengőben állapította meg.

Pestis dühöng Indiában

London, október 8. Bombay mellett, Belgaum kerületben, súlyos pestisjárvány dühöng. Az utolsó két hét alatt 65 új megbetegedést és 48 halálesetet jelentettek be. Szeptemberben a halálesetek száma meghaladta a százat. A hatóságok a patkányok kiirtásával

és beoltással védekeznek a járvány ellen. Megnehezíti azonban a járvány leküzdését az, hogy a mohamedán háremek lakói nem engedik magukat férfi orvosok megvizsgálái. Éppen ezért a hatóságok arra határozták el magukat, hogy női tisztiorvosokat is alkalmazzanak.

Érdekes pör egy kikölcsonzött mesterhegedű körül

Rubinstein Ernától 48.000 pengőt követel egy hollandi cég

Érdekes polgári perben tartott ma perfélvélt tárgyalást a budapesti törvényszék. H. Oyens et Zohnen amsterdami cég adta be a keresetet özvegy Rubinstein Hermanné és leánya, Rubinstein Erna debreceni származásu hegedűművész nő ellen. A cég előadja keresetében, hogy 1922-ben kölcsön adott Rubinstein Ernának egy Guadanini-féle 1740-

ben készült mesterhegedűt, amelyet többszöri felszólítás ellenére sem kaptak vissza. A cég keresete szerint a mesterhegedű értéke 21.000 hollandi forint, magyar pénzre átszámítva 48.000 pengő. Keresetében arra kéri a törvényszéket, hogy kötelezze Rubinstein Ernát vagy a hegedű visszaadására, vagy a 48.000 pengő megfizetésére.

Kiszabadulása után 1300 pengőt lopott Debrecenben egy crosi rab

Október 1-én szabadult ki a debreceni ügyészség fogházából Király Ferenc 19 éves Orosra való napszámos, aki apróbb bűncselekmények miatt töltötte itt fogházbüntetését. Kiszabadulása után beállott cselédnek Szilágyi Ferenc Bellegelő 389. számú tanyájára cselédnek. Kétféle három napig volt csak itt szolgálatba, mert a legelső kínálózó alkalmat felhasználta, hogy gazdáját meglopja. Szilágyi Ferenc a legutóbbi hetivásáron ezerháromszázhetven pengőt árult s mikor a pénzzel hazatért, szobájában kabátját és mellényét letette s a mellényében volt a vásárban árult pénz is. A kiszabadult rab megleste, hogy a gazda hova tette mellényét s mikor a gazdája eltávozott, a pénzt, amely egy darab ezres és három százas bankókból, valamint kisebb pénzle-
gyekből állott, magához vette. Ez este felé történt s az éjszaka egy részét még a gazdájánál töltötte a tolvaj. Pitymállat előtt azonban megszökött. Szilágyi Ferenc másnap reggel nem találta sehol a cselédet, mikor rájött, hogy Király megszökött, jutott csak észébe, hogy az meg is lophatta. Azonnal pénze után nézett, de a mellényében annak mar csak hült helyét találta.

Azonnal a rendőrségre ment és feljelentést tett a tolvaj ellen. A rendőrség megindította a nyomozást a veszedelmes tolvaj után, aki aug. egy hetet börtön büntetésétől mentesülve a fogházból való szabadulása után

HÁRMASIKREKET SZÜLT EGY KILENC GYERMEKES ASSZONY

Egy 38 éves firenzei asszony, aki már kilenc gyermek anyja, ma három egészséges gyermeknek adott életet. A gyermekek közül kettő fiú, egy leány. Ugy az anya, mint a három gyermeke egészségesek.

A ROHITSI SAKKMESTERVERSENY EREDMÉNYE

Rohits-füredről jelentik, hogy a nemzetközi sakkverseny a 15. fordulónál végetért. A verseny végleges eredménye a következő: 1. Rubinstein 11 és fél (6000 dinár), 2. Flohr 10 és fél (5000 dinár), 3. 4. 5. Pirc, Maróczy és Takács 10, 6. Przepiórka 9 és fél, 7. és 8. Canal és Grünfeld 9, 9. Brinckmann 8, 10. Saemisch 7 és fél, 11. Höhnlinger 6 és fél, 12. König 6, 13. Geiger 5 és fél, 14. Singer 3, 15. és 16. Jovanovic és Rozics.

Vérhas és tifuszjárvány Baranyában

Baranya vármegye közigazgatási bizottságának ülésén nagy meglepetést keltett, hogy a vármegye területén nagyobb mértékben lépett fel a hastifusz és vérhas, sőt két gyermekparalízis megbetegedés történt. A főorvos jelentéséből kitűnik, hogy a vármegye harmadik községében 66 tifusz megbetegedés volt két halálesettel. Vérhas 18 községben volt ötven megbetegedéssel és két halálesettel. A megbetegedéseket a jelentés szerint a kutak fertőzött vize és a cselédlakások egészségtelen volta idézte elő.

Feszült helyzet a bulgár-szerb határon

A MTI. tudósítója utazást tett a szerb-bulgár határon, hogy az ottani állapotokat megnézzék. Megállapítható volt, hogy a szerb hivatalos kommunikáció az az állítása, hogy Gragoman és Taribrod között a határ két oldalán lakó földbirtokosok a határon szabadon közlekedhetnek, valótlán. Azzal a hírrel ellentétben, hogy egy vonat ellen Taribrod közelében merényletet követtek el, a határ légió vasuti és közigazgatási közegei kijelentették, hogy sem az utasok, sem a mozdonyvezető nem tudnak semmiféle merényletről. Ellenben tény az, hogy a vasut kifogásolható állapotban érkezett meg rendeltetési helyére. A határmenti lakosság hangulata kétségtelenül nagyon izgatott és általános vélekedés az, hogy ha a piróti egyezmény elenére a jugoszláv határközégek magatartása nem változik meg, semmiféle egyezmény nem vezet lehet normális állapotra a határvidéken.

Súlyos politikai bonyodalmak Romániában

A megüriült régensi szék betöltése körül

Bukarest, október 8. A megüriült régens tanács tagjaira való választással kapcsolatban újból felmerült Mária királyné neve, miután azonban az oláh alkotmány az utódlás jogát nikre nem terjeszti ki, emellegyva ez a kombináció téves. Eleinte sokat emlegették Hott udvari minisztert és Nicolescu Ozkárt, a semmitűzők elnökét is, újabban azonban már nincs szó ezek jelöléséről. Most, mint a legvalószínűbb jelöltről beszélnek Radulescu Andréről, a semmitűzők tanácsának egyik tagjáról. Utóbbi választása azért valószínű, mert egyrészt megfelelő annak a követelménynek, hogy Buzdugan utódlja a semmitűzők tagjai közül kerüljön ki, másrészt nem liberális érzelmű, mint Nicolescu, a semmitűzők elnöke. Az ellenzéki pártok körében nagy elégedetlenséget keltett, hogy a kormány az új régensnek megválasztásáig átvette a királyi hatalom gyakorlását. A liberális párt végrehajtóbizottsága leszögezi, hogy a kormány ezzel az eljárással súlyos esorbát ejtett a régens tanács tekintélyén, mert a régens tanácsnak meg kellett volna őriznie a kormány fölött gyakorolt ellenőrző hatását. Tegnap Avarescu elnöklte alatt a néppárt is ülést tartott és elhatározta, hogy megszaki minden összeköttetést a kormánnyal, amelynek eljárását alkormányellenessnek tartja.

A békési r'zstermelés kitűnő eredménye

Békéscsaba, október 8. A próba képen termelt rizs esőmentes október elsejére befejezték és most nyilvánosságra került a rizs termelő társaság kimutatása, amely szerint az idei eredmény sokkal jobb a tavalyinál. Az Olaszországból telepített rizs három és egyegyed holdon összesen 41 métermázsát hozott, ami 12,8 mázsa átlagos termésnek felel meg holdanként. A bulgár rizs 14 és fél katasztrális holdon 176 mázsa 46 kilogrammot termelt, ami 12,3 métermázsája átlagnak felel meg. Az idei szeptember 5-iki vihar 15 százalékos kárt okozott. Ha a jégeső elmaradt volna, a már erőteljes érésben lévő vetés 14-15 métermázsás átlagos termést jelentett volna a tavalyi 11 mázsával szemben. Minőségileg az idei termés sokkal jobb a tavalyinál, ami az elvetett rizsnek akklimatizálódását bizonyítja.

Változások a Társadalombiztosító intézet ügymenetében és tisztikarában

Budapest, október 8. Az Országos Társadalombiztosító Intézetnél a fővárosi sajtó szerint nagyobb személyi változások várhatók, amelyek kapcsolatban állanak a most megindult nagyszabású átszervezési folyamattal. Vass József népjóléti miniszter ugyanis Huszár Károlyval, az intézet elnökével megvitatta az átszervezés módozatait, letárgyalta az adminisztráció egyszerűsítésének kérdését és megállapították azokat a módozatokat, amelyekkel az intézet egész működését gyorsabbá és egyszerűbbé teszik. A pénzügyi gazdálkodás terén is nagyobb szabású változásokra van kilátás. A behajtást egyszerűsítik az egész vonalon, úgyhogy a Társadalombiztosító nagy kintlévőségeit ilyenmódon igyckeznek mobillá tenni. Az adminisztráció egyszerűsítésével kapcsolatban nagyobbarányú személyzetrevízió is folyik. Sebestyén József végzi a személyzeti revíziót Balogh Andor vezérigazgatóval együtt. A revízió természetesen bizonyos létszámcsoökkentést tesz szükségessé, ebben az irányban is most folynak a tárgyalások. Természetesen csak azokat a tisztviselőket fogja az intézet elbocsátani, akik munkakörükben nem voltak megfelelőek, vagy más súlyosabb kifogás merült fel ellenük.

Csapó-utca 19. szám alól
Ötmalom-utca 1. sz. alá helyeztem **étkezdémet**
ahol továbbra is 90 fillér 4 fogásos ebéd, vacsora 60 fillér.
Havi abonoma úgy kihordásra, mint bentétkészre.

Félezen lehet utazni a katolikus nagygyűlésre

Az Országos Katolikus Szövetség, mint az Országos Katolikus Nagygyűlések hivatalos rendezője felhívást bocsátott ki, amelyben közli a XXI. országos nagygyűlés programját. Október 26, szombat: Délután fél 5 órakor ünnepélyes Veni Sancte az Egyetemi templomban. Délután 5 óra-
kor Krisztus királyának ünnepe a székesfővárosi Vigadóban. Este 8 óra-
kor a Katolikus Népszövetség disz-
gyűlése a Vigadóban.

Október 27, vasárnap: Reggel 8 és fél órakor Cesare Orsenigo érsek pápai nuncius főpapi szentmisét mond a Belvárosi főplébánia templomban. — Dél előtt 10 órakor első nyilvános megnyitó ülése a Vigadóban. Délután 3 óra-
kor szentséges körmenet, melyet a Bazilikától az Országház előtti tere Szencsényi Lajos egri érsek, vissza pedig a Bazilikába Zichy Gyula gróf kalocsai érsek vezet. Az Országház előtti téren Serédi Jusztinián hercegprímás mond szentbeszédet. Október 28-án, hétfőn: Serédi Jusztinián hercegprímás az Örökimádás templomban főpapi szentmisét mond. Dél előtt 10 óra-
kor Eukarisztikus gyűlés az Örökimádásban. Délután 4 óra-
kor második nyilvános ülése a Vigadóban.

Október 29-én, kedden: Reggel 10 óra-
tól egyesületi gyűlések. Délután 4 óra-
kor harmadik nyilvános gyűlés a Vigadóban.

A Nagygyűlés résztvevői az összes magyar vasúttársaságok és hajók feláru-
utazási kedvezményben részesülnek. Az igazolvány ára 1 P. A nagygyűlés nyilvános gyűléseire érvényes tagsági és székjegyek és feláru vasúti utazá-
ra érvényes igazolványt az Országos Katolikus Szövetségnél: Budapest, IV. Ferenciek-tere 7. lehet megváltani.

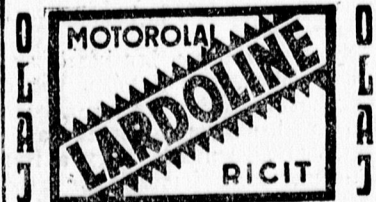
BÉCSBEN SPÓROLNI KELL A VIZZEL

Bécs, október 8.

Bécs város tanácsa hirdetményt tett közzé, amelyben szerdától kezdődő hatállyal a vízvezetékű víz használata körül a takarékosági rendszabályok egész sorozatát rendeli el. Ezek között szerepel az az intézkedés is, amely szombat kivételével a hét minden más napjára megtiltja a fürdőberendezések használatát. Ezenkívül a vendéglőkben és kávéházakban és más hasonló nyilvános helyeken csak a vendégek külön kérésére lehet vizet kiszolgálni.

Autó hoz, Motorkerékpárhoz,

TRAKTOR-
hoz és mindenféle gépekhez
LEGJOBB

Versenyképes árak és fizetési feltételek
A vevő kívánságára gépet díjmentesen megvizsgáljuk és hozzá a legmegfelelőbb
olajat adjuk.

LARDOLINE olaj tisztítási el-
adási központja

Debrecen

Hunyadi-utca 22. szám.

A magyar hadisarc ügyet tárgyalják Párisban

Páris, október 8. A keleti jóvátételekkel foglalkozó bizottság ma délután meghallgatta a magyar delegáció újabb beszámolóját. A magyar delegáció beszámolójában Magyarország gazdasági és pénzügyi helyzetéről terjesztett előjelentést.

Az oláh postások ellopták Csik megyében a telefondrótokat

A lakosságra „telefondrót-adót” vetett ki az ötletes prefektus

Kolozsvár, október 8. Csikmegye területén a telefon huzalokat kilométerszámba lopkodták. A nyomozás során kitudott, hogy az ellopott telefondrótot Popescu Virgil vasöntöde igazgató vásárolta össze mégpedig a postásoktól. Amikor az ellopott drótokat a csikszerepai rész-
drót gyárnak megrendelést adtak fel és az összeg előteremtésére önhatalmulag a csikszerepai prefektus „telefondrót adót” vetett ki az összes csikmegyei községekre, amelyek kénytelenek voltak az adót megfizetni, sietve eltussolták az egész ügyet, ellenben a csikszerepai rész-
drót gyárnak megrendelést adtak fel és az összeg előteremtésére önhatalmulag a csikszerepai prefektus „telefondrót adót” vetett ki az összes csikmegyei községekre, amelyek kénytelenek voltak az adót megfizetni, sietve eltussolták az egész

Berchtold Lászlóné grófnő borzalmas autókatasztrófiája

Felborult a száz kilométeres sebességgel száguldó autó és halálrauzta a sofőrt

Sátoraljaihely, október 8. (A Debreceni Ujság tudósítójától) Ma délelőtt fél tizenkét óra körül Budapesti versenykocsiján indult el Nagy-
kémérről Berchtold László gróf. A 23 éves fiatal gróf nemrégiben nősült, a kecsit szenvedélyesen sportoló fiatal felesége vezette.

A fiatalasszony, született Degenfeld Margit grófnő, százkilométeres sebességgel vezette az autót, amikor a csörgői országúton, közvetlen Sátoraljai-
hely határában, egy biciklistát kellett kikerülni. A grófnő kezében a kocsit fel-

Ötvenöt utast mentett meg egymagában az elsüllyedt Haakon gőzös kormányosa

Koppenhága, október 8.

Háthorizontigó hírek jöttek a Haakon VII. norvég gőzös katasztrófájáról, amelynél 35 ember a tengerbe vesztett. Olyan hirtelen süllyedt el a hajó, hogy mentőcsónakjait nem lehetett lebocsátani. A hajótöröttök, akik egy közeli szigetre jutottak, allig győzik magasztalni egy kormányos és Haakon bergeni konzul hősiességét.

Az előbbi egy kötéll segítségével 55 utast mentett meg és huzott át az elsüllyedés színhelyétől nem messze lévő kis sziget fövényes partjára, ahol a szörnyű viharban rettenetes éjszakát éltek át. A bergeni finn konzul az utolsó pillanatban betörte a hajó szalónjának ajtaját és így mentette meg az ottlevőket, ő azonban néhányadmagával már nem tudta elérni a kis szigetet és hat órán át egy hajóroncsához kapaszkodva hanyódot a viharos tengeren, míg hajnali három óra körül egy spanyol hajósvállalat San Lucar nevű gőzöse és őt is megmentette.

Az oláh érsek nem engedi megnyitni a bukaresti magyar katolikus templomot

Bukarest, október 8.

A bukaresti magyarok egyetlen katolikus temploma, amely még 1914-ben épült a bukaresti magyarok áldozatkészségéből, még ma is zárva van. A templomot 1916-ban Romániának a háborúba való beavatkozásakor záratták be az oláh kormány, a háború befejezése után pedig azon a címen tartották zárva, hogy a templom ellenséges állam vagyona. A templom annak idején a budapesti Szent László Társulat telkén épült fel. A telket azonban a mai is meglévő okmányok bizonyosága szerint egyetemlegesen a bukaresti katolikus magyaroknak adományozta, amikor ezek saját áldozatkészségükből felépítették a templomot.

A Bratianu kormány két évvel ezelőtt feloldotta a zár alól a templomot és Cisar bukaresti katolikus érsek rendelkezésére bocsátotta. Ennek ellenére a templom azóta sem nyílt meg, mert a kincstár azzal a követeléssel állt elő, hogy a Szent László Társulat, amely eredetileg volt a telket, formailag nem íratta át a bukaresti magyarok javára, illetve a bukaresti érsekség javára. A Szent László Társulat ennek dacára is hajlandó lett volna a bukaresti érsekség javára írni a telket, csupán az lett volna a kikötése, hogy Cisar biztosítsa azt, hogy a templomban ugyan most, mint a jövőben magyarul fognak prédikálni a magyar híveknek. Cisar ennek a kérésnek teljesítését kereken megtagadta. A tekintélyes számú bukaresti katolikus magyarságnak így nincs hova templomba járni, sőt egyetlen magyar nyelvű lelkész sincs Bukarestben, aminek következtében magyar prédikációt sem hallgathatnak. A pártól minden lelkész eltávolítottak.

Mátó I kezdve

összes fióközleteinkben újtermésű teát

árusítunk. Az idei termés különösen jó

Meinl Gyula r. t.
teabehozatala

Debrecen, Ferenc József út 59.

aki nyíltan hivatkozni mert magyar voltára. Bukarest egyetlen katolikus kántorát nem régiben felmondás nélkül kitétek állásából.

A felekezeti béke jegyében nyílik meg a nyiregyházi ev. lelkészkongresszus

Nyiregyháza, október 8.

Holnap, szerdán kezdődik itt az evangélikus lelkészek országos gyűlése és ezzel kapcsolatban Paulik János kormányfőtanácsosnak, a magyarhoni Ev. Lelkészegyesület elnökének negyvenéves papi jubileuma. A kettős ünnep alkalmából kedden este Nyiregyházára érkeztek Raffay Sándor dr és Kiss István ev. püspökök, mintegy harminc lelkész társaságában.

Az állomáson Benes Kálmán polgármester mint a béke apostolait köszöntötte a főpásztorokat. Raitay püspök válaszolt az üdvözlésre és ezeket mondotta:

— Valóban a béke hívei vagyunk. Az evangélium hívei nem is lehetnek mások. A csonkaország csonka hadserege nagyon jól tudja, hogy hogyan lehet világot lelki fegyverrel is meghódítani, amint Jézus cselekedte, mikor a földön járt. Boldogok leszünk, ha a felekezeti békét munkálkodásunk előmozdíthatja.

TÖBB, MINT EGYMILLIÓ MUNKÁNKÉLLŐ ANGLIÁBAN

London, október 8.

A munkanélküliek száma szeptember 30-án 1,181,900 volt. Ez a szám 18,960-al több, mint egy héttel ezelőtt volt. A munkáspárti kormány működése tehát egyáltalán nem tudott segíteni Anglia legsúlyosabb problémáján, ami szelvényben nagy elkedvetlenedést váltott ki.

A BUDAPESTI ÜNNEPLÉS UTÁN A SZERBEKET DICSERI VENIZELOSZ

Szalóni, október 8.

Venizelosz ma reggel a Simplon expresszel ide érkezett és nyomban folytatta útját Algirba. A pályaudvaron kijelentette, hogy közép-európai útja nagyon kellemes volt és mindenütt szíves fogadtatásban részesült. Különösen Belgrádban fogadták szívesen, ahol őszintén lelkednek a legutóbbi görög-serb egyezményért. Többé semmi sem választhatja el a két szomszéd népet, mondotta, mert őszinte barátság fűzi őket egymáshoz.

A miniszterelnök meglepetve szemlélte végig a műegyetemi repülők bravúrjait

Az ifjúság támogatás és segítség nélkül is csodálatos eredményeket produkál

Budapest, október 8. (A D. U. tudósítójától.)
Bethlen gróf miniszterelnök ma délután öt órakor meglátogatta a Műegyetemi Sportrepülő Egyesület repülő táborát. A miniszterelnök a Magyar Aero Szövetség elnökének társaságában időzött a repülőtéren, ahol az egyesület ifjú pilótái és konstruktorjai bravuros mutatványokkal ejtették csodálatba a miniszterelnököt. Bethlen István gróf miniszterelnök elragadtatásának

adott kifejezést a látottak felett és meglepedve állapította meg, hogy a Műegyetem ifjúsága minden támogatás és segítség nélkül, saját lelkesedéséből milyen szép eredményeket produkál. A Műegyetem összes repülőgépe magyar anyagból készült és megbízhatóság tekintetében az összes külföldi gépekkel nyugodtan felvehetik a versenyt. A miniszterelnök egy óra hosszat időzött a repülőtéren és távozásakor ismételtet köszönetet mondott a látottakért.

Huszezer vagon eladatlan burgonya van Szabolcsmegyében

Nagy nehézségek mutatkoznak a burgonya-export körül

Nyiregyháza, október 18.
A földművelésügyi minisztérium szombaton kiadott jelentése szerint majdnem kilencmillió métermázsával többnek mutatkozik az idei burgonyatermés a múlt évinél. Méskor ebben az időben az ország legnagyobb burgonyatermelő vidékén, Szabolcsban már szekérszámba vásárolták a termelőktől az exportburgonyát, az ideig azonban a kereskedők tartózkodnak a vásárlástól. Így az export megindulásától számított két hét óta a kisvárdai állomás-

ról mindössze nyolc vagon burgonyát exportáltak, az egyik legnagyobb exportállomásról pedig egy vagon sem. Szabolcsban mintegy huszezer vagon burgonya vár értékesítésre. A gazdák azonban nem tudják, mit adnak el majd ebből. A legtöbb szabolcsi ipartelep üzem szünetel. A demecseri ipartelep, amely évenként 1200-1500 vagon burgonyát dolgozott fel keményítőnek, szintén nem indította meg üzemét. A kevés vételi ajánlat is igen alacsony áron történik.

Százezer kisember forgalmi adóját csökkentik

A pénzügyminiszter rendelet-tervezete

Budapest, október 8.
Wekerle Sándor pénzügyminiszter programjába vette, hogy a forgalmiadó rendszerén bizonyos enyhítéseket léptet életbe és most dolgozik azon a rendeleten, amely a legkisebb egzisztenciáknak nyújt kedvezményeket a forgalmiadó fizetésénél.

Arról van szó, hogy az eddigi kétszázalékos forgalmiadó kulcs helyett, alacsonyabb kulcs szerint fogják megállapítani mindazoknak a kézműiparosoknak a forgalmiadóját, akik segéd nélkül, vagy csak egy-két tanoncot foglalkoztatnak. Tekintetbe fogják venni az adó megállapításnál azt is, hogy nagyobb forgalmu városban, vagy kisebb helyiségben lakik-e az adóalany.

A pénzügyminiszternek ez a nagy horderejű elhatározása mintegy százezer kisembernek a forgalmiadó csökkentését fogja maga után vonni. A pénzügyminiszter intézkedni fog arról is, hogy az eddigi rendszer helyett, amelynek értelmében minden évben újra megállapították a forgalmiadóalányt, új rendszer lépjen életbe, amely ezektől a megállapításoktól mentesítse a kisembereket. Az a törekvés, hogy a mostani méltányos alapon történő megállapítások után csak akkor álljon be változás az adóalapban, ha a kisiparos üzemből is lényeges változás történik.

Olvassa a Debreceni Ujságot!

Cipőt, harisnyát

legkecsőbban, legjobban vehet

Benyáts Emil

áruházában

Debrecen, Tisza-palota.

Csehország nagyobb hadsereget tart fenn, mint Amerika

Hogyan szerelnek le a hatalmak a valóságban? — A szovjet háboru esetén 12 millió embert tud mozgósítani

Azoknak az országoknak, amelyek győztesként kerültek ki a háborúból, vágyuk teljesült, megkapták még azt is, amit beteges álomban elgondolhattak és most emésztés közben csak azon törnek a fejüket, hogy mindig a szájuk előtt maradjon a konc és a mohó falást ne zavarja semmi. Csak természetes, hogy világbékéről beszélnek, ki akarják irtani a háboru gondolatát is, mert ez a legjobb mód a zsákmány megtartására. Erről a világbékéről innak, beszélnek és tanácskoznak évek óta, hintik a port a gyámoltalan tömeg szemébe, hogy leszerel minden ország és a katonaság csak a belső rend fenntartására fog ügyelni. Sokan vannak nálunk is, akik elhiszik ezeket a kegyes szavakat. Pedig mennyire csalódnak, ha benéznek a függöny mögé, hogy hát milyen is az a világbékére való készülődés?

Szovjetországnak csak Európában 575 ezer főnyi állandó hadserege van, háboru esetén 12 milliót tud felszerelni. Még a pök is hadkötelesek. Vértfogasztó fegyvelm tralkodik a világ legnagyobb létszámú, repülő- és gázháborura majdtem tökéletesen kiképzett hadseregében. Franciaország 671 ezer főt tart állandóan fegyverben. Tizenöt-ezer tisztviselőt képeztek ki a gyors mozgósítás végrehajtására. Háboruban 4.5 millió katonára számítanak. Négyezeröttszáz repülőgépük, 1300 nehézsúlyú és 2500 tankjuk van. Áprilisban négy új tengeralattjárót és hét tizezer tonnás hadihajót bocsátottak vízre. 1918-tól 114 hadihajót építettek, úgy, hogy a költségvetés 28 százalékát fordítják hadseregeikre. A lengyelek 38 százalékot adoznak 300 ezer főnyi állandó katonaságukra. Várakat és hadikikötőket építenek. Sokat dolgoznak a gáz- és repülőháboru tökéletesítésén. Olaszország költségvetésének 27 százaléka kell a 380 ezer főnyi seregre. Juniában készült el nyolc új hadihajója és öt tengeralattjárója, de négy év alatt hatvan hadihajóra és harminc tengeralattjáróra van költségvetésük. Építik a világ első nagy terhet szállító, vizalattjáró hajóját is.

A cseheknek csak 140 ezer emberük van, de tökéletes a felszerelésük. Évente majdnem kétfélmilliárd koronát, vagyis államháztartásuk 20 százalékát költik rá. Ugyanennyi katonája van az Amerikai Egyesült

Allamoknak, mely 438.5 millió dollárba kerül minden évben. Az amerikai hadsereg rendelkezésére áll emellett a technika minden eszköze is. A szerbek már 280 ezer emberrel rendelkeznek, költségvetésük 21 százaléka a hadseregé, melyet a franciák és a csehek szerelnek fel. Eddig ezredenként volt tíz géppuskájuk, most van harminc. A franciák gyártják nekik a tankokat és repülőgépeket. Már negyvennégy hadihajójuk is van.

Románia megelőznie aránylag kevesebb katonával is. Kétszázötvenezer körül mozog a létszám, de így is összes kiadásuk 16 százalékát bányázza. A franciáktól kapják állandóan a legmodernebb felszerelést. Az angol hadsereg rendes létszáma 187 ezer ember, a gyarmatokon pedig 141 ezer. Tizenötötől százaléka a hadi költségvetésük. Ebben az évben 17 új hadihajójuk készült el, bár költségvetésükben 11 százalékkal csökkent a hadseregre szánt összeg, amely így 57.5 millió font. Erdemes még megemlíteni Spanyolországot, mely ebben az évben 16 hadihajót és 14 tengeralattjárót bocsátott vízre, pedig „semleges”.

A volt központi hatalmak országai közül egyedül Törökország fegyverkezhet szabadon, mely költségvetésének 50 százalékát fordítja hadseregére, míg Németország 6.8, Ausztria pedig csak 4.9 százalékát. Ezzel szemben Csonkamagyarország 4.7 százalékot fordíthat körülbelül huszezer főnyi „hadseregének” felszerelésére.

Nagy vonásokban így készül az a sokat emlegetett világbéke. Vegyük még hozzá ezekhez az adatokhoz a francia hadügyminiszternek azt a legutóbbi kijelentését, hogy a francia-német és a francia-olasz határt kétfélmilliárd frank újabb költséggel erősítik meg, valamint gondoljunk arra is, hogy még mennyi titkos összeget használnak fel az egyes hatalmak arra, hogy „ne legyen több háboru”.

BÖCKH HUGÓ LETT A FÖLD-TANI INTÉZET IGAZGATÓJA

Budapest, október 8.
A Kormányzó a földművelésügyi miniszter előterjesztésére Böckh Hugó dr-t a m. kir. Földtani Intézet igazgatójává a negyedik fizetési osztályba kinevezte.

PÁLFFY TIBOR

olcsó áral:

FÜSZEREK:

Só, egyszer őrölt, asztali	—	1 kg	P — 40
Só, kétszer őrölt, finom	—	1 kg	P — 42
Paprika, édes nemes	—	1 kg	P 6.80
Paprika, félédes	—	1 kg	P 6.—
Paprika, rózsa	—	1 kg	P 5.40
Ecet, 5 hydr.	—	1 lit.	P — 32
Bors	—	1 kg	P 7.—
Fahéj	—	1 kg	P 4.80

Azonnal házhoz szállítjuk.

Kossuth-u. 7

Telefon 13-49

FÓRUM

A dögönbőgő teológus és a Literatura

Az egyik budapesti könyvkereskedő cég az európeus minden külső mázával egy folyóiratot ad ki, — amelyet a Zenekedvelők Körének tagjai igen jól ismernek, miután ez az üzleti prospektusként is felfogható tetszetős nyomtatvány sajtószertű kapcsolatban áll a zenekedvelői hangversenyek programjaival. A „Literatura”, mert ez a címe ennek a fölöttébb emelkedett szellemű sajtóorgánumnak, most a Magyar könyv mesteréi hangzatos címével cikksorozatot kezdett meg, az országiszerte nagyrabecsült Voinovich Géza méltatásával.

A cikk — hiszen „esszéről” van szó, — természetesen három ponttal kezdődik s nemes stílusművészettel rajzolja meg a miliőt. Ehez a miliórajzhoz volna néhány megjegyzésünk.

A kis Géza köhécselve üszköl a kollégiumban a Hatvani-féle folyócsarok előtt, meláz a Trézós-kertben (?), az ő Pétéria is elfordul a kellékek között, hogy mindezek után így kiáltson fel az előkelő szellemű cikkirő:

A debreceni Nagyerdőn, a gyökeres egyetemi fapusttás dacára is, (!) ma is csodás fenyesíget illetozik. Hogy került oda a fölgyek akácok vad hozóftáiba ez a görögus lehelletű csodafő?! Ugy, ahogy onnan jött, a köpködő Faszínó, a gatyás taligás, a zsíros paraszt, a dögönbőgő teológus világból, onnan jött a legeurópaibb magyar lírikus stb.

„A tanulmányos cikk bevezetése feikésen amlagáta: *az olvasó olvassa a sorokat s a gondolatokat, amelyek ezekben a sorbarázdákba vannak elvetve.*”

Hát olvassuk ezeket a sorokat és ezeket a „sorbarázdákba vetett gondolatokat”. Olvassuk, hogy elmenjen az étvágyunk a pesti kulturfőlénytől. Mert lám, a „magyar irodalom-esztétikai literatúrának” e „rég, jövevű művelője”, aki a mi városunk kiváló szülöttjéről megeresztette ezt a precíz-ködő esszét, a maga kávéházi világszemléletével ma sem lát egyebet Debrecenben, mint a köpködő kaszinó, a gatyás taligás, a zsíros paraszt és a dögönbőgő teológus világát. Ebben a pennaforogatóban, aki a magyar szellemi világ egyik legfinomabb elméjét próbálja méltatni, óbégató állmélkodást kelt, hogy ennyi elmaradottságból, kulturáltságából, zsíros parasztságból, egyszóval a mélyen lenézett vidékről jöhetett Voinovich Géza, nem pedig a Deb- és Szerecseny-utcaától a New-York kávéház kártyaszobáig terjedő kulturcentrumból pattant elő, mint a pesti literatura hétrőbás nagyja.

Hogy ki írja e cikkeket, ne keresse az olvasó! — írja a Literatura. Nem is vagyunk kíváncsiak rá. Aki nem tudja, hogy Debrecen már akkor európai színvonalu magyar szellemi központ volt, mikor még a fiomtollu esszéirő elődei legfeljebb valamelyik galíciai jeshívában folytattak — egyébként igen tiszteletreméltó, — talmud-tóra tanulmányokat; aki nem tudja, hogy Debrecen Méliusz Juhász Péter, Földy, Fazekas, Csokonai, költők, tudósok szülővárosa, hogy Kazinczy, Kölcsey, Arany és számtalan ragyogó magyar zseni nevelője, hogy ma is Európaszerte ismert és megbecsült

Szivesen nyújtunk tájékoztatást a ma kézimunka divatjáról, mely különösképpen függönyökben élér a régiektől

KERÉKGYÁRTÓ KÉZIMUNKA IPAR

Szent Anna-utca 6. szám alatt.

kultúr város, — az jobban is teszi, ha az ismeretlenség jótékony takarójába burkolódik. Még helyesebb volna az, ha inkább olyan „Mesterekkel” foglalkoznánk, akik a szívhez nőtt tenyész-talajból teremtek: Drégely Gáborral, Miklós Andorral, Markovics Rodionnal, vagy a P. H. sárgafüzetes sorozatának finom izlésű kiadóival.

Azt viszont igen jól tenné a „Literatúra” helybeli Schöngest szer-

kesztője, ha közölné e szépirodalmi prospektus-üzlet vállalkozóival, hogy ma már elmúlt az az idő, amikor Pestről minden kávéházi „esszéirő” ráveregethetett a New-York környékén szerzett jampec-főlénnyel a „jó vidék” vállára. Az ilyen dögönbőgő tanulmány-gyöngyszemek elkövetőinek ma már rászó a körmére a vidék öntudata ugy, hogy a Nagy Névtelen beszopja tőle mind a tiz irodalom-esztétikai újat.

Az elcsábított asszony és elvitt disznó miatt összeszurkálta sógorát

(A D. U. tudósítójától.)

A debreceni kir. ítélőtábla kedden délelőtt tárgyalta Onodi Sándor hajdusoboszlói földműves szándékos emberölési büntnyét. — Onodi már régóta haragban állott sógorával, Nagy Sándorral, mert a sógor elcsábította Onodi feleségét. A sógor és az asszony már régóta együtt laktak, mikor az egyik kocsmában összetalálkozott Onodi a sógorával. Onodi és a sógor egy-egy békésen beszélgettek, majd

Onodi visszakövetelte a sógortól azt a disznót, amelyet a felesége vitt Nagyhoz.

— A disznó az enyém — mondta Onodi a sógorának — s nem sokkal ezután tettelegességgé fajult köztük ez a nézeteltérés. A veszekedés hevében Onodi kést rántott és összeszurkálta vele sógorát. A debreceni kir. törvényszék két évi fegyházra ítélte Onodit s a kir. ítélőtábla helybenhagyta az elsőfoku bíróság ítéletét.

PÁR SZÓ A HOMOKKERT KÜLVÁROSROL

Ennek a lapnak szeptember 29-ik napján kelt számában a Homokkert állapotaival foglalkozó és Benyovszky László ur által irt közleményre kénytelen vagyok néhány megjegyzést tenni, mert a jelzett cikk, hízetem szerint többet árt a kertészek lakosságának, mint amennyit — előszerem jóindulatból használni akart.

Igen hálás volnék e lap tisztelt főszerkesztőjének, ha ez a cikkemet szintén közre adni sziveskednék.

Ott kell kezdenem, hogy a debreceni Homokkertenek nevezett külváros, az 1661-ik évben még teljesen pusztá, homok buckák miatt, egyedül a szelek játékaiknak színhelye volt, mert a kevés völgyes helyeken időnként sarjadtó füvek, még legelőt is gyéren nyújtottak.

A megjelölt évben hozta a magisztrátus azt a bölcses megindokolt deliberátumot, hogy lakóknak pedig még nincsen szőlőik, azoknak a Bárány csapások háta megett kötéllal mérjenek.”

Igy osztatott ki 268 szentendő előtt a Homokkertenek nevezett — (ha jól emlékszem) 150 kat. holdnyi területre, szőlő és gyümölcses termelésre.

A szorgalmas ösők szépen be is telepítették a jelzett kertészet, — garádjákkal övezték, kapukkal látták el, kertgazdákat és eszököket választottak a 2 járásra osztott területre! Ott azonban a kint lakás szigorúan tiltva volt egészen a múlt század 70-es évéig, amikor is a birtokosság állandó lakhatás céljából még küldötséget is menesztett a nagyhatalmu Tisza Kálmán miniszterelnökhöz és zívós kintartással eszközölte ki, hogy ott szörványos kis patak lakóházaknak adtnak helyet és az állandó település filalma megszűnik.

A lefolyt félszázad szorgos munkájának gyümölcsöként keletkezett ott egy valódi sugárút — a Szabó Kálmán-utca, — immár részben modern lakóházakkal szegélyezve; felpültek az iskolák, óvoda, legújabbban megnyílt egy szép gyógyszer-

tár, oda költözött 2 orvos, — közel 3 évtized előtt megkezdődött a ref. hívek vallásos összejövetele, amely ma még az óvodákban szorongók tömegét — ma már egy értékes plüsharmónium segítségével indítja Isten imádatára és magasztos áhíratra, — remélhető, hogy a közel jövőben állandó ref. templom is épülni fog. Postahivatal és villamosvilágítás évek óta van.

Mindezeket a kultur beruházásokat a 3 évtizedre visszatekintő ref. Olvasókör lelkes tagjainak fáradságot nem ösmérő összefogása és utániárasa létesítette; de mozgalom indult a villamos vasút oda vezetése iránt is, aminek gátló akadályá immár ledőlőben van, mert a vasbeton lid építését sikerült a homokkertenek kieszközlni s ez pár hónap múlva lehetővé teszi azt, hogy a Petőfi-tértről a vágóhídig terjedő vonalon a villamos kocskik közlekedhessenek; nemcsak a Homokkert 5—6000 lelket számláló lakosságának javára, hanem a tőle keletre eső, jelenleg még csak sertésvásár-ternek használt területre közlekedő vidéki közönségnek érdekében is.

Még azt is fel kell említenem, hogy a Homokkert városrészben ma már számos; jól felszerelt üzlet, — hentes és mérsáros bolt minden igényeknek megfelelően szolgálja ki az ott lakókat. Több — vendéglőnek beillő — italmérséssel kapcsolatban. Ugy, hogy az ott lakók minden nagyobb fáradság nélkül beszerezhetik a kertészeknek nevezett ebben a városrészben összes szükségleteiket.

Ezek a köztudatban élő valóságok! és most foglalkoznom kell a nehézményelt közlemény néhány tulzáásával, sőt téves információkon alapuló valótlanásával.

Igaz az, hogy a Szabó Kálmán-utcaán igen nagy forgalom honosodott meg, amely ilyen hosszú szárazság idején sokszor nagy port ver fel, azonban ez a mellék utcákra nem terjed ki, de semmi esetben sem úgy, mint a beivárosnak még sok ki nem kövezett utcáján

divik, hogy csak a Kut-utcat, Nyír-utcat, Hadházi-utcat és környéket említsen a sok közül.

Ellenben nincs igaza a neheztelt cikknek abban, hogy a Homokkerten grassálnának a tüdővész, a tifusz és más betgségek legjobban! Az alólódnak ez a szomorú specialista tünete azonban köztapasztalat szerint inkább a kötött és fekete talajú vidékeken honos és nem a kvarc tömegű sárga homokos talajú helyeken. Már pedig a Homokkert 99 századrészben ilyen és csak a néhány év előtt slaggal feltöltött Szabó Kálmán-utcaán vegyül ennek össze tört pora a sárga homokkatt; érdekes, hogy a Benyovszky ur cikkének megjelenése előtt, már a városi hatóság — nemcsak a gnyvosan sarkóveknak titulált oszlop köveket, hanem az ut kikövezéséhez szükséges nagy mennyiségű követ és kavicsot is kihordatott a Szabó Kálmán-utcaára, amelyekből remélhetőleg nem járdát, hanem az utca közepét fogják kikövezni. — S így az esős időszakban koronként tapasztalt pocsoltyák (és nem sártenger) is elfognak tűnni!

Csatornázás egyelőre igaz hogy még nincs, s ezen pedig vízvezeték hálózat sincs, — de ezek a lakoságnak nem is nagyon sürgősek, mert az utca szabályozással és kövezéssel — rájuk is haramló köztehék fokozását nem nagyon óhajtják! Minthogy kitinő ivóvizet szolgáltató furott kutjak és régi jó hirtü — egészséges vizü kutjak — ott a közegészséget egyáltalán nem veszélyeztetik. Hiszen 26 év előtt még a Bika-nagyszállóba is a Homokkerti egyik kutjából szállították naponta hordókban a friss és egészséges ivó vizet! A tifuszok pedig a víz rosszasága volna az okozója, ezért kételkedem azon, hogy a Homokkerten ez a nagy betegség grassálna! Talán a régebben homokkert-sornak nevezett, ma Wesselényi-utcahoz tartozó u. n. Cigánysorról irt a cikk szerzője?

Téves az utcai közlekedésre vonatkozó része is a cikknek, mert nemcsak a Lónyai-utról, hanem jobbról Oláh Károly-, majd az Óvoda, majd kisebb a Vécsey-utcaáról; balról a Bujdosó-, odább a Kiss Áron-utcaáról is közlekednek a főutcaára, mert ezek nem zsák utcák. Annyi igaz, hogy még szükség van néhány zsák utcának kinyitására. Ami bizonyára nem sokára meg is fog történni.

En, aki már 30 év óta a homokkerti derék polgárságnak körében figyelem az ottani viszonyokat, — azt tapasztaltam, hogy az a lakosság — hazafias, vallásos, erkölcsös, becsületes polgárságból áll, amelytől a demagóg jelszavak után törtetés mindég távol állott, éppen ezért amikor megköszönöm Benyovszky urnak azt, hogy a közfigyelmet a Homokkerte irányította, — egyuttal megnyugtathatom, hogy a városi hatóság — a legjobb indattal kezeli és javítja az ottant állapotokat. A Homokkert 50 év alatt sokkal többre haladt, mint a város — külső részeiben húzódo sok-sok utca.

Ezért a fentieket köteles voltam közzé tenni.

Debrecen, 1929 október 2.

Harsányi Gusztáv,
ny. kuriai bíró, volt kertgazda.

Mosott

rongyot

vesz

lapunk nyomdája

József kir. herceg-u. 16.

GYÁSZROVAT

Özv. Sándor Jánosné szül. Pásta Julianna 63 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 9-én délután két órakor lesz a Hatvan-utcai temető halottsházától, a ref. egyház szertartása szerint. A temetést Gebauer Károly és Társa temetkezési vállalata rendezi.

Dombi Sándorné szül. Gorzsás Mária életének 77-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 9-én délután két órakor lesz a Vargakert, Legányi-utca 8-ik számú háztól, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után, a Kossuth-utcai temetőbe. A temetést Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Puskás Ilonka életének 9-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 10. napján délután lesz Debrecenből Nagylétára szállítva a görög katolikus egyház szertartása szerint tartandó beszterelés után, az ottani sírkertbe. A szállítást Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Giegszer Péter egyetemi altiszt életének 40-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 9-én délután 3 órakor lesz a Szent Anna-utcai temető kápolnájából a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszterelés után, a Szent Anna-utcai temetőbe. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

Botta Bálint életének 3 és fél éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 9-én délután lesz a Szent Anna-utcai temető kápolnájából a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszterelés után, a Szent Anna-utcai temetőbe. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

Padlólakok

legszebb színekben, magas fényű, kiváló minőségű, nagyon olcsón kapható:

Stern festéküzletében

Piac-utca 10. szám.
(Bikával szemben.)

Ugyanott patkány és egérintő garantált minőségben olcsón kapható.

A népjóléti miniszter e ismeré e a városnak a Kövesdy alapítvány gyermektelruházási akciójáért

Megállapították az alapítvány földbirtokának nagyságát

Debrecen, október 8.
(A D. U. tudósítójától.)

A népjóléti miniszter, mint az állami birtokok főfelügyelője vizsgálatot indított a debreceni Kövesdy János-féle alapítványok ügyében. A Kövesdy-féle alapítványoknál két pénzalapítványt és egy 363 katasztrális holdas birtokot kezel a város. A miniszter jóváhagyta a városnak azt az intézkedését, hogy az ingatlan Bakóczy Jánosnak és Salánki Józsefnek adta bérbe. A birtokra nézve azonban azt megállapította a népjóléti miniszter, hogy az nem hoz elég jövedelmet, aminek az az oka, hogy nem történnék egy évben sem a birtoknál hasznosító beruházások.

A népjóléti miniszter átvizsgálta a városnak a Kövesdy-féle alapítványokra vonatkozó számadásait és azokat jóváhagyta. Együttal felhívta a várost, hogy minden évben a ha-

gyaték jövedelméből 3 százalékot tegyen félre a város a birtokon levő tanyai épületek kijavítására.

Egyébként teljes elismeréssel nyilatkozott arról a nagyszabású gyermektelruházási akcióról a népjóléti miniszter, amellyel a város a Kövesdy-féle alapítványból minden évben 100-nál több szegény gyermeket ruház fel.

Legutóbb a népjóléti miniszter azt a kérdést is vizsgálat tárgyává tette, hogy tulajdonképpen hány holdas a Kövesdy-féle alapítvány ingatlana. Az alapítványra vonatkozó eddigi okiratokban mindig 365 hold és 654 négyszögölnek szerepelt a birtok, viszont az alapítólevél szerint 342 hold 650 négyszögöl lenne a hagyaték ingatlana. A telekkönyvi bejegyzése szerint azonban 363 hold és 1130 négyszögöl a birtok nagysága és most az iratokban eszerint javítják ki az adatokat.

Ötvenezer pengős költséggel kijavíttatja a város a debreceni kaszárnyákat

A munkálatok végzésére 29 ajánlat érkezett a városhoz

Debrecen, október 8.
(A D. U. tudósítójától.)

A város törvényhatósági bizottsági közgyűlése még a nyár elején 500 ezer pengőt szavazott meg a debreceni kaszárnyák, katonai épületek és a közrendészeti kórház épületeinek kijavítására és jókarbahelyezésére.

A közgyűlési határozat alapján, a melyet a belügyminiszter is jóváhagyott, a város nemrégiben versenytárgyalást hirdetett az épületeknél szükséges javítási munkálatokra.

A versenytárgyalás eredményeképpen a pályázat határidejének lejártaig 29 ajánlat érkezett a munkálatokra a városhoz. Az ajánlattevők majdnem mindegyike helybeli cég. A 29 cég közül egy, a Tóth és Sebes-

tyén cég mint generál vállalkozó veit részt a pályázaton, s az összes munkálatokra tett ajánlatot, a többi 28 pályázó részletmunkaként tette meg ajánlatát.

A beérkezett ajánlatokat kedden délelőtt Borsoss József műszaki tanácsnok elnökségével egy bizottság bontotta fel és írta össze. A részletes ajánlatokat aztán átszámítás végett a számvétség kapta kézhez. Amint a számvétség elkészül az ajánlatok átszámítási munkálataival, akkor azokat dr. Vásáry István polgármester elé terjesztik. Ő fog dönteni abban, hogy a város a meg-hirdetett munkálatok végzésével milyen cégeket bíz meg.

Dr. Vásáry polgármester hamarosan, pár napon belül dönteni fog.

hogy milyen cégekkel végeztessék a munkálatokat, mert azt akarja, hogy azokat már a jövő héten megkezdjék s még a téli idők beállta előtt befejezék.

A debreceni munkapiac szempontjából óriási jelentőségű az 500 ezer pengős javítási munkálatok a végzetése, mert ezáltal a városban igen sok munkanélküli jut keresethez.

A török állami birtokok főintézője Debrecenben

(A D. U. tudósítójától.)

Teffit bej, a török állami birtokok főintézője a napokban hosszabb tanulmányutra Budapestre érkezett. A magyar földművelési kormány a tanulmányut idejére Dörmann Viktor kir. fővegyészt bízta meg a török gazdasági főintéző magyarországi kalauzolásával. Teffit bej tanulmányútján Dörmann Viktor társaságában tegnap Debrecenbe érkezett, hogy itt tanulmányozza az állatgazdaságokat. Dr. Balogh Sándor városi tb. tanácsnok kíséretében meglátogatta az epreskerti és a hortobágyi ménest, majd meglátogatta a pallagi akadémia gazdaságát és az állami méntelepet. Teffit bej főleg a szarvas marha- és lófajtákat tanulmányozza Magyarországon. A török kormányának ugyanis a jövőben szándékában van Magyarországon nagyobb állatvásárlásokat, különösen lóvásárlásokat végezni. A török gazdasági főintéző még egy-két napig marad Debrecenben s aztán ellátogat Magyarországon más állattenyésztő vidékeire is.

Tűzifa

Porosz és belföldi kőszenek

bányakösz, kovácskő, mindenféle tüzelő és építési anyagok

GUTTMANN LAJOS
raktárában

Debrecen, Ispály-utca 13. sz.

(Volt köztisztviselők fatelpe)

Telefon: 13-34. Tele: 13-34

TÁRCA

BUCSUZNAK A SUGARAK

Irta: zs. Molnár Ibolya

Pogány Gellért lassu, egyenletes léptekkel sétált fel-alá elegánsan berendezett dolgozószobájában. Nem vonzotta ma a munka. Megborzongott.

Az íróasztalon szétszórta, szélszélyes rendtelenségben iratok, könyvek, tervrajzok, vázlatok hevertek.

Az erkélyre vezető ajtó nyitva volt és az októberi szél sárgult plátánlevelek bágyadt susogását hozta szobájába. Az ajtóhoz ment, hogy becsukja, de tekintete rátévedt a szanatórium parkjára. Önkéntelenül megállott, nézte a hervadás könyörtelen munkáját. Leikét megfogta az elmulás szomorú, vontatott zenéje.

Ma 40 éves. Magas, sudár alakja kissé meghajlott. A máskor oly nyugodtan csillogó szemekben valami néma bánat fátylasodott fel. Neki-támaszkodott az erkély korlátjának, nézte a messzeségből előtűnő tornyokat, palotákat. Oh, mennyire sze-

rette ezeket, hiszen mind az ő alkotásai voltak. Hányszor virrasztotta át az éjszakát vonalzóval kezében és méregette az apró millimétereket, rajzolt és végre előtte volt a gondolataiban olyan csodás-szép megépített palota. Milyen boldognak érezte magát, mikor végigment a kőutakon és látta alkotásait. Ha egy-egy palota márványoszlopokkal díszített csarnokán végigment, büszke volt, hogy az a kemény, akaratos márvány az ő terve szerint formálódott.

Egész életét kényelemben élte, gazdagság, szeretet vette körül, de ő nem igen törődött semmivel, teljesen lefoglalta az alkotmányvadás korlátokat nem ismerő merész álmait.

Mindenki szerette. Öntudatlanul is vonzotta magához az embereket. Szemében volt valami megmagyarázhatatlan melegség. Senkit sem utasított el, mindenkihez volt barát-ságos szava. Szerette a társaságot, de azért távol tartotta magát az emberektől. Sokat adott arra, hogy ne csak, mint jólétben élő embert szeressék, hanem szeressék önmagáért, tudásáért. Szívesen foglalkozott a nőkkel is, de csodálatosan kerülte az asszonyokat.

Pogány Gellért csodálkozva vette

észre önmagán, hogy mennyire elgondolkodott és milyen borongós lett a kedve.

Cigarettaát vett elő, a gyufa fölvilá-
lanó lángjába hosszan belemerengett. És Pogány Gellértben merész terv kezdett ébredni. Elhatározta, hogy megépíti legszebb palotáját...

Ria halkán lépett a szobába. Rögtön észrevette az erkélyen álló gondolkodó Gellértet. Nesztelenül lépett mögéje. Egy pár pillanatig szólanul állt, majd kezét a férfi vállára tette, kedvesen belesugta Gellért fülébe:

— Nem vagyok hozzácsokva, Kedves, az ilyen hideg fogadtatáshoz.

— Isten hozott Ria! — Rezzent föl gondolataiból Pogány és felszabadultan karolta át a leányt és vezette be a szobába.

— Sokat dolgoztál ma? Látom, milyen rendtelenség uralkodik íróasztalodon. Mindig újabb tervek...

Ria az íróasztalhoz lépve, rendezgetni kezdett.

Pogány Gellért figyelmesen nézte a leányt. Föltűnt neki, hogy a más-
sor derűsen mosolygó arc ma sápadt és komoly.

Szerette ezt a leányt, aki bár nagyon mélyen tudott érezni és gondolkodni, mindig mosolygó arccal

jött el hozzá, hogy kiragadja őt a vokalak és számok utvesztőjéből, derűt, napfényt hozva magával. Már két éve ismerte Riát, maga sem tudta, ini sodorta ehhez a leányhoz, de érezte, hogy ez különb, mint a többi.

— Kicsi Ria, miért vagy ma oly csöndes? Anyira lekötnek most gondolataim, de észre kell vegyem szokatlan komoly csöndességedet. Nagy terveim vannak, Ria! De most Te mesélsz, mert kissé fáradt is vagyok.

Ria odalépett a férfihez. Pogány Gellértben eszevesztett vágyakozás támadt, hogy megcsókolja a leányt, de Ria tiltakozó mozdulattal elhárította.

— Nem szabad, Gellért! Én már mást szeretek. Szeretek tisztán, hatálmisan. Tudom, hogy így szeretni többé soha nem fogok. Ez az érzés szent kell, hogy legyen.

Az ember mindig keres, keres... a gondolkodó tudatosan, a többi ösztönszerűen, saját lényéhez mért igényekkel. Szerellemnek nevezi érzéseit, rájuk huzva e nevet, mint egy meg nem értett fantasztikus ruhát!

— Én is kerestem... jött Maga, Gellért. Én a fiatalságommal ajándékoztam meg, Magától ősi napfényt kaptam, sok-sok varázs volt ebben

Debreceniek a tengeren tulon

A fiziológusok nemzetközi kongresszusa Bostonban — Dr Zih Sándor debreceni egyetemi tanársegéd nyilatkozata két hónapos amerikai utijáról

(A Debreceni Újság tudósítójától.)
Augusztus 19-től 23-ig zajlott le az amerikai Bostonban a fiziológusok tizenharmadik nemzetközi kongresszusa, amely alkalommal 1704 orvos és ezeknek hozzátartozói jelentek meg. A kongresszuson több mint harminc nemzet képviseltette magát s ezek között is az első helyeken állottak a magyarok. Magyarország ugyanis tíz egyetemi tanárral, illetőleg tanársegéddel képviseltette magát, akik az élettani kutatások terén világviszonylatban is rendkívül számottevő egyéniségek. Debrecenből ketten vettek részt a kongresszuson: dr Verzár Frigyes egyetemi tanár és dr Zih Sándor tanársegéd, akik kutató munkájukkal tudományos körökben a legnagyobb elismerést szerezték már eddig is és nevüket Európaszerte ismerik a legkiválóbb fiziológusok is. Dr Zih tanársegéd a múlt hónap utolsó napjaiban érkezett haza Debrecenbe, míg dr Verzár professzor Amerikában maradt, ahol az egyik legnagyobb biológiai intézet meghívására sorozatos előadásokat tart. A Debreceni Újság munkatársa felkereste a debreceni klinikai telepen dr Zih Sándor tanársegédet, aki amerikai utijáról rendkívül érdekes dolgokat mondott el.

Az amerikai vendégszeretet

Két hónapig volt dr Zih Sándor tanársegéd Amerikában s ezen idő alatt nemcsak a tudományos művelődés, hanem világismeret szempontjából is rendkívül sok tapasztalatot szerzett. Elmondotta, hogy az amerikaiak a derék bostoniak attól félték, hogy a kongresszuson, amelyet az idén ők hívtak meg, nem lesz elegendő vendég. Ennek dacára az történt meg, hogy fiziológiai kongresszuson még nem volt soha annyi résztvevő, mint épen Bostonban, ahol kénytelenek voltak internátusokban elhelyezni a kongresszus résztvevőit. Az ellátás a legnagyobb

a melegségben. Boldog voltam.

— Most valami más, új érzés tombol bennem. Két fiatal tavasz találkozott. Ria hangjában az érzések millió skálája vibrált.

Pogány Gellért csak nézte a beszélő leányt és érezte a szavak gyöngyútját. Boldogságának fehérvirágpalotájára szörnyű robajjal, pillanatok alatt omlott össze.

— Gyorsan el innen akkor Ria! — Szakította meg beszédében a leányt Pogány Gellért.

— Igaza van. Nálam már ősz van, mint a természetben is. Bucsuznak a sugarak! — Nagy megértéssel segítette Riára a kabátot és az ajtóhoz kísérte.

— Sok boldogságot... szerencsét... kicsi Ria. — Lehajolt és megcsókolta a leány kezét.

Ria csak most vette észre, milyen fájdalmat okozott a férfinak. Könyves lett a szeme és gyorsan távozott.
Lent, az utcán már eltűnt a bántó szép arcáról és csak a fiataliságnak megadott könnyelműséggel szötte tovább tavaszos álmait.

Pogány Gellért pedig elhatározta, hogy mégis felépíti a palotát és keres, keres...

vendégszeretetre mutatott. Minden résztvevőnek kétszobás és fürdőszobás lakást bocsátottak rendelkezésére az internátusokban s ezek minden kényelemmel fel voltak szerelve. A kongresszuson résztvevő 1704 külföldi és amerikai professzor valamennyien Boston városának vendégei voltak úgy, hogy a gyűlés csaknem egy heti tartama alatt semmire sem volt gondjuk.

Kilenczáz előadás négy nap alatt

A legnagyobb ünnepélyességgel nyitották meg augusztus 19-én a kongresszust, amelyen ezután összesen 8—900 előadást tartottak a világ legkiválóbb tudósai. Az előadásokon ebben az évben nem hangzott el olyan nagyjelentőségű kérdés, mint például legutóbb, amikor az inzulin bevezetéséről volt szó s amelyet a Nobel-díj megnyerése követett, mindamellett rendkívül nagyértékűek voltak ezuttal is az előadások s az általánosan nagyszámú hallgatóság hatalmas tudományos tapasztalatokkal bővítette ismereteit. A magyar delegátusok az idei kongresszuson is kitétek magukért. Tizen tartottak előadást és pedig Debrecenből dr Verzár Frigyes egyetemi tanár, aki zsír felszívódásáról, valamint dr Zih Sándor tanársegéd, aki a vérszerek képződéséről beszélt. A magyar előadók között szerepeltek még Farkas Géza, Tangl dr, Mosonyi, Walter, Jendrassik, Manszfeld Géza, Lános Anna és Szentgyörgyi dr, a híres szegedi professzor.

A kongresszus tartama alatt egy-egy előadónak mintegy 400—500 hallgatója volt s az előadásokat egyszerre hét teremben tartották, különben nem tudták volna valamennyi jelentkező tudósnak az előadását biztosítani. Az előadók legnagyobb része angol nyelven beszélt, de a német, francia és olasz nyelv használatát is megegyeztek. A kongresszus befejezésekor nyilvánosságra hozták, hogy a legközelebbi kongresszust Olaszországban és pedig Rómában vagy Milánóban fogják megtartani.

Végig az Egyesült Államokon

Augusztus 23-án ért véget a nagyszabású kongresszus, amely után a résztvevők csaknem kivétel nélkül hosszabb kirándulásokat tettek autóbuszokon, amelyeket szintén a rendező Boston városa bocsátott rendelkezésükre. Előbb Woodsholeba mentek, ahol egy napig tartózkodtak, majd szintén egy napot töltöttek a gyönyörű fekvésű Newhavenben, ahonnan New-York volt a legelső cél. Itt egy hétiig tartózkodtak a kongresszus résztvevői s itt időzésük felejthetetlen emlékeket hagyott maga után. Mindenekelőtt megtekintették a newyorki egyetemet és a közvetlen közelben levő biológiai állomást, amely a technikai felszerelésnek olyan tömegével és oly modernül van ellátva, amilyenre Európában aligha van példa. Itt mindenre van pénz. Newyorkból hajón mentek a Hudson folyón Albanyba, Newyork állam székhelyére, majd onnan a Niagarához, később Rochesterbe, majd az Ontarión Kanadába mentek s ennek két legnagyobb városát, Montreált és Osheket látogatták meg. Oshекből

indult azután vissza Magyarország felé dr Zih Sándor tanársegéd s a múlt hónap végén érkezett meg.

Száz dollár egy autó és egyéb furcsaságok

Amerikai tartózkodása alatt legjobban Newyork és a Niagara lepte meg, — mint dr Zih tanársegéd munkatársunknak elmondotta. — Már előzőleg kaptak valami izelítőt az amerikai életből Bostonban. Boston kétféleképpen lakosú város és olyan hatalmas gépjárműforgalma van, mit a legmerészebb fantáziájú magyar ember sem tud elképzelni itt-hon. Minden családnak van egy autója, amely Amerikában talán a legolcsóbb árú. Ha Boston belvárosi utcáin még találkozhatunk gyalogjárókkal, a külső részeken azonban egy órai séta alatt is alig egy-két gyalogost lehet látni. Az a helyzet, hogy még a munkások is autón járnak. Tehetik, mert hiszen egyhónapi keresetük feléből vehetnek egy nagyon jó állapotban levő használt autót. Amerikában ugyanis egy munkás átlagos havi keresete 160—200 dollár, ami magyar pénz-

ben kérekszámban ezer pengőnek felel meg. Mindennek ellenére azt lehet mondani, hogy európai viszonylatban Amerika hallatlanul drága. Ott egy munkás havonta elkölt kétszáz dollárt, míg például Magyarországon ezt az összeget három, vagy négy hónap alatt sem költi el, minthogy a 200 dollár ezer pengőnek felel meg, ezer pengőt pedig magyar munkás Magyarországon három-négy hónapi munkája után kap. Érdekes, hogy az amerikai nagyvárosokban ma már alig lehet lovat látni. Newyorkban egy napon láttak egy teherszerket, amelyet egy ló vontatott. Valamennyien, akik ezt látták, megjegyezték, hogy milyen csodálatos lovat is látni a gépek hazájában! A kikötőben még gyakrabban előfordul ilyen csoda, a belvárosban azonban a legnagyobb ritkaság. Egy másik érdekesség, hogy Newyorkban csak a legritkább esetekben lehet motorkerékpárt látni, ezt csak a rendőrök használják. A forgalmat legnagyobb részben autóval bonyolítják le. (B. L.)

(Folytatjuk.)

Kétszáz koszorúslánnyal hangversenyt rendez a debreceni Városi Dalegylet

A debreceni Városi Dalegylet hangversenyrendező bizottsága kedden este ülést tartott a városháza közgyűlési termében Than Gyula főszervező elnöklése mellett. Az ülésen Csapó László tb. tanácsnok, főtitkár előterjesztette, hogy a Városi Dalegylet, amely az itt lezajlott országos dalosünnepélyek alkalmával a házigazda szerepét vitte s ezért nem vett részt a versenyen, bár felkészültségével a legjobb helyezést érthette volna el, rendezzen a kétszáz debreceni koszorúslány bevonásával egy hangversenyt, amelyet a Városi Dalegylet vezetősége elfogadta.

Csapó László indítványát s a művészi program összeállítására delegálták P. Nagy Zoltán zenedelegátót, Csapó László tb. tanácsnokot és Forrai István karnagyot. A nagyszabású hangverseny, amelyen kétszáz koszorúslány is résztvesz, december 7-én az Arany Bika szálló dísztermében lesz megtartva. Végezetül a bizottság Than Gyula főszervezőt indítványára elhatározta, hogy a Városi Dalegylet egyik legnépszerűbb tagját, Zöld Józsefet, aki ötven éve működik a dalegylet kebelében, ünnepelni fogják ezen a hangversenyen s buzgó munkálkodásáért arany lanttal tüntetik ki.

A kereskedelmi és iparkamara felterjesztést intézett a magyar szalámi és a debreceni kolbász védelméért

(A Debreceni Újság tudósítójától.)
A kereskedelmi és iparkamara felterjesztéssel fordult a kereskedelmiügyi miniszterhez abból az alkalomból, hogy a Csehszlovákiával kötött kereskedelmi szerződés zárolásának végén XIII. cikke 6-ik pontja alapján a magyar és a cseh kormány a magyar szalámi és prágai sonka forgalombahozatala tárgyában egymással egyező rendelet kibocsátására készül. A kamara vizsgálat tárgyává tette a cseh kormány által elkészített s megküldött rendelettervezetet, mely a magyar szaláminak cseh területen való forgalombahozataláról intézkedik és felterjesztésében kifogásolta azt, hogy a rendelettervezet a „bárhelyi gyártott úgynevezett magyar szalámi” forgalombahozatalát szabályozza. A kamara rámutatott arra, hogy nemcsak a készítés módja, hanem a származási helye szerint is magyar szalámi látható el csak a „valódi” jelzővel, míg a Cseh-Szlovákiában készült magyar szalámi mint ottani helyi gyártmány tüntetendő fel. A Cseh-Szlovákiával kötött kereskedelmi szerződésünknek a magyar szalámira, illetőleg a prágai sonkára vonatkozó rendelkezését a kölcsönös viszonyosság jegyében s szellemében alkottattak meg. Ez tehát annyit jelent, hogy a prágai sonka nem nyerhet nagyobb védet-

mel, mint a magyar szalámi. Természetes, hogy így a cseh rendelettervezet ellenében a prágai sonka számára nem esinálhatunk különleges és speciális védelmet. Egyben felhívta a kamara a kereskedelmiügyi miniszter figyelmét arra, hogy Cseh-Szlovákiában az úgynevezett debreceni kolbászt és paprikásszalonnát a legakmerőbben hamisítják. Kívánatos volna tehát, hogy a debreceniek megjelölt árukat egyelőre legalább a vonatkozó számlékkal igazolják a cseh kereskedők s megfontolás tárgyát kell, hogy képezze a debreceni áruk védelme is.

— Rádió Élet. Az új rádió folyóirat első száma megjelent és kapható Csáthy Ferenc egyetemi könyvkereskedés és irodalmi vállalat Rt.-nél. Előfizetések felvétele. Telefon: 2—96.

I. prima aprított és hasáb
tűzifa
porosz szén és koks
legjobb minőségű hazai szénnek
azonnali szállításra a legolcsóbb
naplárban
BARTHA ISTVÁN
tűzifa és széntelepen renpelhető meg
Ispatály-utca 3-b. Telefon 7—85.

A mozgószínházak közleményei:

URANIA

Szerda, csütörtök. Október 9. és 10.
Két attrakció! Egy előadásban!

ÓCEÁN PARANCSA

Dráma a tengeren 9 felvonásban.
Főszereplők: JAQUELINE LOGAN
(a Királyok Királya főszereplője)
és RICHARD ARLEN.

Megelőzi:

A DIVAT ŐRÜLET

(Mire vezet a divathóbort)
Társadalmi dráma 7 felvonásban.
Főszereplő: CLAIRE WINDSON.

VIGSZÍNHÁZ

Szerda, csütörtök. Október 9. és 10.
Két attrakció! Egy előadásban!

Kizárólag csak 16 éven felüliek nézhetik meg!

LONDONI ÉJSZAKÁK

(A világváros fertője)

Bűnügyi dráma 8 felvonásban.
Főszereplők: JACK TREVOR, MADEL
PNULTON, LLAC LAGLEN
és SZÖREGHY, GYULA.

Megelőzi:

TETEMREHIVÁS.

Társadalmi dráma 8 felvonásban.
Főszereplők: DOROTHY REVIER
(Hollywood legszebb asszonya)
és TOM MOORE.

Péntektől Apollóban: A hontalan hős. (Bíró Lajos regénye nyomán.) Emil Janinngs, Everlyn Brent és William Powel. Megelőzi: Az aszszony szelídítő, Adolphe Menjouval.

Nézzé meg

Nemzeti Képszalon festményeit. Piac utca 44. Díjmentes.

Vigszínházban: Mikszáth Kálmán és Harsányi Zsolt diadalmas színiátéka: A Noszty fiu esete Tóth Mariával. Evelyn Holt, Ivor Novelle, Székely Ibolya és Verebes Ernő.

Urániban: A legújabb Rin-Tin-Tin filmattrakció: A farkasok fia és Michigan gyermeke. (Az arany és a szerelem gyermeke.) Conrad Nagel és Renée Adorée.

METEORBAN

Szerdán:

Csak felnőtteknek!

Ketten a lejtőn

Világvárosi történet 7 felvonásban Norma Shearer és Gwen Lee-vel és

A sátán legényei

vadnyugati történet 6 felvonásban Tim Mc. Coy-al és a

Debreceni dalosverseny öszszes felvétele

Előadások: 6 és 8 óraker.

— Valóságos élvezet Varga fényképész új kirakatait szemlélni. Piac-utca 7.

— Blka pincevendéglőjében lehet a legjobban, legolcsóbban étkezni.

— Egy pengő hatvanért 4 és félx 6-os fényképezőgépet vehet a Berzéki fotobörzén és ingyen tanítják meg fényképezni.

— Egyetemi tankönyvek új és használt állapotban kaphatók Böhm Ferenc könyvkereskedésében, Ferenc József ut 7. Bika-szálló mellett.

A DALÁRDÁK UJJÁSZERVEZÉSE

Ha sikerülne a debreceni dalárdákat 5-6 válogatott kórusba tömöríteni és a megszűnő dalárdák elnökeit és tisztakarát az újba mint társelnököket és társtagokat bevenni, illetve arra felkérni, egyszerű lenne a debreceni válogatott mondjuk „Debreceni Dalárda”-t megalakítani, amely hasonló szelektálás alapján 100-150 tagból állana. Nekünk annyi jó hang, értékes dalosunk van Debrecenben, hogy azok, akik a kétszeresen válogatott kórusba, vagyis a nagy kórusba kerülnek, olyan keretet képeznek s olyan művészi teljesítményt produkálnak, amellyel nyugodtan felvehetik a versenyt bármely budapesti válogatott üzemi kórusal. Sőt meg vagyok róla győződve, hogy vidéki, vagy külföldi hangversenyeken dicsőséget hoznának nemcsak városunkra, hanem az egész magyar dalosügyre. Művészi munkája pedig olyan magas fokon állana, hogy jövedelmező önálló hangversenyeket adhatna. — Egy magyar műsossal meg több külföldi körutat csinálhatna.

A karmester képzést illetőleg a szakkörök nagyon tisztába vannak a helyzettel s tudják, hogy ezen a téren még mennyi hiány van, épen azért talán nem lesznek indiszkrétek, ha elárulom azt, hogy P. Nagy Zoltán, a debreceni dalosok megértő és jóakaró barátja, a zeneiskola igazgatója terjedelmes javaslatot terjesztett már a kultuszminiszterhez a városi zeneiskolába felállítandó karnagyképzőről s hogy mindezek ideig nem nyílt meg, nem raita mulott. Remény van azonban arra, hogy nemsokára megcsinálják.

A 40 éven felüli tagok eltávolításában ugy látom sokan félreértettek s különösen az intenciómat rosszul

Nézzé meg

a Nemzeti Képszalon festményeit. Piac utca 44. Díjmentes.

értették. Ha elolvassák azt a régebbi cikkemet, a következőket fogják találni. Minden anyag, legyen az szerves, vagy szervetlen, idővel megromlásodik, tehát az emberi és természeti alkotások is. Így van ez az emberi szervezettel, tehát a hangszálakkal is. Nem lehet korhoz kötni azt a határt, amikor valakinek a hangszála elveszti e régi rugókonyságát, a hangja megtörik s színtelenné, fénytelené válik. Ez a kor mindannyiunknál be fog következni, akár tetszik, akár nem. Tehát dalosokat és karmestereket egyaránt megsühintia az ősz szele, csupán az a különbség, hogy az egyik belátja, a legtöbbje meg nem mer

ket nagyon megkérdézni. Még csak annyit, hogy mint fentebb kifejtettem, valóban nekünk nem bomlasztani, hanem építeni a hivatásuk s épen ezért sorompóba hívok minden objektív dalost, szőljon hozzá ezekhez a kérdésekhez, mert mindannyiunk s a nemzet érdekében az, hogy dalosügyünk s dalárdáink jövő fejlődése minél intenzívebb és biztosabb legyen.

En nem mondom, hogy bárkit is az öreg tagok közül, akik a dalárda régi dicsőségét megszerették, azt fenntartották s azt ma is a legszorgalmasabban látogatják, a dalárdából tegyük ki, hiszen ezt az alapszabályok szerint egy dalárda sem tehetné meg, de rut hálátlanság is lenne ez irántuk, — csak felhívom a figyelmet arra, hogy ezek a tagok többet szolgáljanak a dalárda fejlődésének azzal, ha bölcs tanácsaikkal és tapasztalataikkal mint pártoló tagok a dalegyletet anyagi források előteremtésével vagy erkölcsileg támogatják. Végre azt hiszem mind egy lehet az, hogy valakit, akit szeretek, jobbról, vagy balról csókolom-e meg? Nem az én személyes érdekem vagy hiúságom a fontos, hanem a dalárda érdeke.

En minden dalosomat, mint a testvéreimet egyformán szeretem s s meg vagyok győződve, hogy más karmester is így van akkor is, ha a hibákra rámutat. Tévedés az, hogy az Acélhang tagjainak nagyrésze tul van a negyvenen. En azt hiszem megfordítva lesz az. Persze mi nem is tehetjük meg azt, amit a több budapesti üzemi dalárda megtett, hogy még pénzeliük is a dalosokat s jó állással, meg ígéretekkel magunkhoz esaljuk az ország legjobb dalosait. Még kevésbé azt, hogy pl. a Budai Dalárdát két vagy három dalárda osztotta meg maga között jó honoráriumért a debreceni dalosverseny idejére. De éppen ezek a lehetőségek kényszerítenek bennünket arra, hogy a jövő dalosversenyre, a tapasztalatok alapján már előre reorganizáljuk a dalárdáinkat.

A dalosversenyek megszüntetésének gondolatához én is és mindenki, aki a dalosügyet szereti, örömmel hozzájárul. Erről is sokat lehetne és kellene beszélni. Sajnos ebben a kérdésben sem fognak min-

Nézzé meg

a Nemzeti Képszalon festményeit. Piac utca 44. Díjmentes.

ket nagyon megkérdézni. Még csak annyit, hogy mint fentebb kifejtettem, valóban nekünk nem bomlasztani, hanem építeni a hivatásuk s épen ezért sorompóba hívok minden objektív dalost, szőljon hozzá ezekhez a kérdésekhez, mert mindannyiunk s a nemzet érdekében az, hogy dalosügyünk s dalárdáink jövő fejlődése minél intenzívebb és biztosabb legyen.

Forrai.

— B. Vattay Margit táncintézetében folyó hó 12-én diák kolon kezdődik. Péterfia 30.

— Jó könyveket olvassunk! Gulácsy, Fekete völgyének. Markovits Szibériai garnizon, Palcooque: A cár országa, Nyíró: A siból bölény, Zilahy: A két fogoly. Ezen könyvek kaphatók Antalffy József könyvkereskedésében. Telefon 6-12.

— B. Vattay Margit táncintézetében minden vasárnap délután 5-8-ig gyakorló leckeóra (össztánc) Péterfia 30.

— Salsón legnagyobb slágeres: barna clozet papír 30 fillér, fehér 32 fillér, finom elsőrangú minőség. Papirokban fogalmi számv 1 P, hó-féher írópapír számv 1 P 40 fillér. Springer papír-fotocikkek szaküzletében.

— Öt pengős esti angol tanfolyam Helen Society, Piac-utca 40.

— Halmosné Fancsovits Emma tánciskolája az „Egységspárt” helyiségében, Ferenc József ut 26. sz. Beiratkozni: Szent Anna-utca végén lévő MÁV palotában.

SZÍNHÁZ

SZÍNHÁZI MŰSOR

Szerda délután ifjúsági előadás Cigánybáró. D. u. 3 óraker. Este Agglegény apa. Bérlet D) 2.

Csütörtök d. u. ifjúsági előadás Cigánybáró. D. u. 3 óraker. Este Agglegény apa. Bérlet D) 2.

Péntek este Orfeusz a pokolban. Kepriz.

A SZÍNHÁZI IRODA JELENTÉSE AGGLEGÉNY APA

Ma, szerdán este C) bérletben harmadszor, holnap, csütörtökön D) bérletben kerül színre a színház hatalmas sikert aratott vígjáték-újodnsága a premier ragyogó szereposztásában.

Ma délután 3 órai kezdettel, olesó helyáru ifjúsági előadásul Strauss örök-szépségü daljátéka a

CIGÁNYBÁRÓ

kerül színre K. Voith Ilonka operakésno vendégfellépésével. Az iskolai tanulóiifjúság által ki nem váltott jegyek a színház jegypénztáránál válthatók egész nap szerdára és csütörtökre is mikor a

CIGÁNYBÁRÓ

előadásátugyancsak 3 órai kezdettel megismétlik. A Cigánybáró előadásaira legdrágább hely 1.60 fillér. Mindkét délutáni ifjúsági előadásán fellép K. Voith Ilonka és a megnyitó díszelőadásán óriási sikert aratott énekes együttes. A toborzó táncot szerdán és csütörtökön délután Ferenczy Marien és Tihanyi Jutka táncolják a balettkarral.

Ki nem fogy a kacagásból, ha meg-nézi az

AGGLEGÉNY APA

remek előadását. 10 nagyszerü színész művészi játékát élvezheti 3 felvonáson át az

AGGLEGÉNY APA

mai és holnapi előadásán.

Orfeusz a pokolban. Offenbach bábajos melódiai esendülnek fel ismét péntek és szombat este a Csokonai színházban, mikor is az Orfeusz a pokolban reprizével áldoz a színház a klasszikus operett zene kultuszának. A halhatatlan remekmü előadásán a társulat majdnem valamennyi tagja résztvesz. Jegyek már válthatók.

Nézzé meg

a Nemzeti Képszalon festményeit. Piac utca 44. Díjmentes.

MŰVÉSZET

Hoór Tempis Erzsébet ária estje

Hirt adtunk már arról lapunk hasábjain, hogy csütörtökön, október 10-én este 8 óraker a városi zeneiskola hangversenytermében tartja Hoór Tempis Erzsébet énekművésznő a szezonban első dalestijét. Akik az ő kiváteles képességeit és fejlett énekkultúráját, ropant intelligens előadás modorát ismerik s azt alkalmuk volt már egyszer élvezni, nem fognak hiányozni erről a hangversenyről sem, mely Debrecen zenei életében mindig számottevő műlvezetet jelent. Műsorán Mozart, magyar és olasz szerzők, néger dalok és Verdi-áriák szerepelnek. Jegyek legnagyobb része már elkel s még néhány darabot a zeneiskolában lehet váltani. Árak: 3 P, 2 P 50 fillér.

A magy. kir. Tisza István tudományegyetem klinikai szállítója

Fehértói Dániel

temetkezési vállalkozó Debrecen, Dégenfeld-tér 4

(Saját ház.) Telefon: 11-85.

Halottszállítás autóján végez vidékre is.

SPORT

A DEAC gólya versenye

Vasárnap délután rendezte meg a DEAC gólya versenyt, amely több igen tehetséges athlétát vetett felszínre. Az eredmények közül különösen kiemelkedik az ifjúsági versenyekről ismert kiváló ifjúsági súlydóbo Végh Ferenc eredménye, amely a kerület első ezüstjelvényes ifjúsági athlétájává avatta ezt a nagyra hivatott és kivételes képességű athlétát. Végh mellett Fábrián Béla igér sokat a súlydobásban, aki természet megecáfoló teljesítményével szintén nagy ígérete lesz a DEAC főiskolás súlydóbo csapatának. A verseny részletes eredményei: Távolugrás: 1. Csatlós János 553 cm. Magasugrás: 1. Soós Zoltán 160 cm. 2. Csatlós János 155 cm. 3. Szutor 150 cm. Távolugrás helyből: 1. Dalmy Ádám 254 cm. 2. Bukovinszky 254 cm. 3. Csatlós 254 cm. Súlydobás: 1. Végh Ferenc 1307 cm. keleti kerület rekord. Egyben az ideiglegesen legjobb ifjúsági eredmény. 2. Fábrián 1132 cm. 3. Bukovinszky 1093 cm. — 100 m. síkfutás: 1. Csatlós 12.2 mp. 2. Bukovinszky 12.5 mp. 2. Oláh. 500 m. síkfutás: 1. Simon János 77.8 mp. Gerelyvetés: 1. Bakó András 3940 cm. 2. Fátka 3860 cm. Diszkoszvetés: 1. Molnár 3147 cm. 2. Végh 3130 cm. 3. Gyányi magasugrás helyből: 1. Soós Zoltán 130 cm.

A MASz kerületi propaganda versenye

Vasárnap délután rendezte meg a MASz keleti kerület propaganda versenyt, amely népes mezőnyeket gyűjtött stathoz minden versenyszámban és különösen az ifjúsági számokban figyelemre méltó eredményeket hozott. Különösen áll ez a súlydobásra, ahol a három első helyezett jutott a 11 méteres határon, sőt Végh Ferenc, a DEAC kivételes képességű súlydóboja, Végh Ferenc az ideiglegesen legjobb ifjúsági eredményével megjavította a kerületi rekordot és eredménye jobb a senior kerületi rekordnál is. Diszkoszvetésben a piarista gimnázium kiváló athlétája Gallé Gábor 34 méteren felüli eredménye méltó az említésre. A verseny legszébb küzdelmét az ifjúsági 500 méteres síkfutás hozta, Arady és Szentiványi, a ref. főgimnázium két kiemelkedő versenyzője között nagyszerű idő eredménnyel.

A DEAC országos atletikai versenye

Az ideiglegesen utolsó atletikai versenyt rendezte meg vasárnap a DEAC, amelynek terminusa a magyar-olasz nemzetközi verseny miatt szerencsésnek mondható, mert a fővárosban nem lesz első osztályú verseny, s így több neves budapesti athléta tartja is várható. A versenyre a MAPC, MAC, BEAC, KEAC, TFSC, Törekvés, Postás, Dorogi AC MOVE csepel stb. neveztek versenyzőiket, úgy, hogy minden számban Debrecenben ez idén nem látott szép eredmények várhatók.

A DEAC atletikai szakosztálya ma este 8 órakor az Egyetemi Kör klubjában ülést tart.

— Antikvár könyvekért mindenkinél többet fizet a Kultura antikvárium, Szent Anna 3.

Kiadó uricsaládnál egy utcai parkettes szoba, konyha, fürdőszoba, 2 kamarával novemberre 65 pengőért. Kősegy utca 3. Telefon 7-16.

— Ha olcsón jót akar, ha a világ eseményeiről a leggyorsabban és legmegbízhatóbban akar értesülni, ha szépirodalmi tájékozottságát akarja növelni, úgy olvassa a Nemzeti Ujságot és az Új Nemzedéket. Mindenütt követelje.

GAZDASÁG

A tengeri áresésének okai

A gabonapiac általános lanyhasága közepette is élénken foglalkoztatta a piacot, hogy a buza olcsóbbodása mellett gyakran a tengeri is alacsonyabb árak mellett került forgalomba. Ennek a magyarázata abban rejlik, hogy tengeriből nemcsak nálunk, hanem Jugoszláviában és Romániában is igen jó volt a termés. A belföldi termésre vonatkozó adatokat még nem lehet egészen véglegesnek tekinteni, de így is egész bizonyossággal lehet számítani arra, hogy a tengeriből mindenesetre 7 millió métermázsával nagyobb lesz a hozam, mint tavaly. Meg kell említenünk, hogy ha lanyha is volt a tengeripiac irányzata, illetve ha nagyobb mértékben el is lanyhult a májusi tengeri árfolyama, ennek áresésével nem tartott lépést a téli tengeri ára, amit annak lehet tulajdonítani, hogy a téli hónapokra nagy kontrempozíció alakult, úgy, hogy a közelmúlt hetekben, amikor az alacsony árak voltak érvényben, a téli kontrempozíció tekintélyes részét fedezővásárlások formájában rendezték. Az alacsonyabb áraknál különben az is konstatalható volt, hogy a hízalók részéről is erős az érdeklődés a kukorica iránt, amin épen-séggel nem kell csodálkozni, mert a jelenlegi tengeriáraknál már kifizetődik a hízalás. Általában különben az volt a vélemény, hogy alacsonyabb árnívónál tengeriből is nagyobb vásárlások fognak történni, a nagyobb tranzakciótól azonban tar-

tózkodnak és pedig a piac információja szerint azért, mert tavasszal az lesz a döntő az áralakulásra, hogy miként sikerül Argentínában a tengeri termés.

A zürichi devizaárfolyamok

A zürichi megnyitó devizaárfolyamok a következők (zárójelben a tegnapi zár-lat): Budapest 90.39 és fél (90.39 és fél), Berlin 123.45 (123.45). Newyork 517.97 és fél (517.97 és fél). London 25.18 (25.18 egynegyed). Páris 20.32 (20.32). Milánó 27.11 (27.11 és fél). Prága 15.33 és fél (15.33 és fél). Belgrád 9.12 és fél (9.12 és fél). Bukarest 3.08 (3.08). Bécs — (72.98). Amsterdam 208.05 (208.10).

Valuta- és érmeárfolyamok.

A valutapiac tájékoztató árfolyamai a következők: Egy angol font 27.73—27.88, száz cseh korona 16.87—16.97, száz dinár 9.97—10.05, száz dollár 576.10—572.10, száz francia frank 22.30—22.60, száz hollandi forint 229.25—230.55, száz lengyel zloty 64.05—64.35, száz lei 3.36—3.40, száz líra 29.80—30.10, száz német márka 136.20—136.80, száz osztrák schilling 80.30—80.70 száz svájci frank 10.25—110.75 pengő. — A nemesfém piacon a magánforgalomban a huszoronást 0.38—0.40, a forintot, 1.02—1.06, az ötkoronást 2—2.08 pengővel jegyezték.

Gabonapiac

A tengerentuli terménypiacokról az irányzat ellanyhulásáról érkeztek jelentések, amelyek azonban a budapesti terménypiacra nem voltak hatással,

mert a tengerentuli terménypiacok ellanyhulása a jelentések szerint átmeneti jellegű volt. A kínálat megcsappanása s ezzel szemben a fokozatosan élénkülő kereslet az irányzat megszárdulását vonta maga után. A kínálat megcsappanását azzal hozzák összefüggésbe, hogy a vidéken megindultak az intervenció vásárlások s így a termelő közvetlenül értékesítik gabonájukat. A határidőpiacon ma is folytatód-tak a fedezővásárlások s ezek újabb árnyereséget eredményeztek. A hivatalos tőzsdei adatok megjelölik az októberi búzát 22.58, a máreiusit 29.94, a márciusi rozst 19.28, a májusi tengerit 18 pengőre értékelték.

A készrúpiacra a malmok állandóan vásárolnak és jelentősebben már a külföldi kereslet is. A külföldi kereslet megélénkülése különösen arra vezethető vissza, hogy a tengerentuli terménypiacokon erősen számítanak a buzaárak javulására s így a szomszédos államok kereskedői inkább magyar búzát köntnek le, mivel ezt az ottani malmok keverési célra szívesebben vásárolják. A tiszavidéki búzát 22.60—23.55 pengővel jegyezték fajsúly szerint. A rozsa ára 16.45—16.65 pengő.

A liszt- és őrleménypiacon a malmok nem változtatták meg lisztárcaikat.

A takarmánycikkek piacán a forgalom szűk keresztet között mozog, csupán a tengeri iránt tapasztalható élénkebb érdeklődés. Az új morzsolt tengerit 15.50—15.75, a csöves tengerit pedig 9.25—9.50 pengővel jegyzik.

A debreceni marhavásár

A mai lóvásárra a felhajtás közepes volt. Kereslet kicsiny. Jöminőségű ló 400 pengőtől 600 pengőig. A közepes 700 pengőtől felfelé, a silány ötven pengőnél kezdődött. A száji- és köröm-fájás miatti zárlat megszűnt. Tegnap már szarvasmarha-vásár is volt. Felhajtás nagy, kereslet közepes. Vágómarha minőség szerint elősúlyban 65 fillértől 84 fillérig minőség szerint. Szopos borjú 90 fillértől 130-ig. Jármos-ókor páronként 650 pengőtől 1100 pengőig. Fejőstehén darabonként 300 pengőtől 700 pengőig.

RÁDIO

Szerda, október 9.

Szerda, D. e. 9.15: A Tiszti Kaszinó zenekarának hangversenye. Vezényel: Bertha István karnagy. 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Vízállás-jelentés magyarul és németül. 12: Déli harangszó az egyetemi templomból, időjárás-jelentés. 12.05: Rigó Jancsi és cigányzenekarának hangversenye. 12.25: Hírek. 12.35: A hangverseny folytatása. 1: Pontos időjelzés, időjárás- és víz-állás-jelentés. 2.30: Hírek, élelmiszer-árak. 3.30: Morse-tanfolyam. 4.30: Tót-magyar nyelvoktatás, Ernyey József dr. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és víz-állás-jelentés, hírek. 5.10: Fáber Sándor és Kukuljevic József dr. gazd. akadémiái tanárok előadása: „A tengeriszár gazdaságos felhasználásáról”. 5.40: A Mándits szalonzenekar hangversenye. 6.45: Olasz nyelvoktatás. (Gallerani Bonaventura.) 7.20: Rádió amatőrposta. 7.55: Lóversenyeredmények. 8: A Stefánia-Hubay-Kerpely-trió hangversenye. 1. Beethoven: B-dur-trió. 2. Volkmann: b-moll trió. 9.15: A budapesti m. kir. Állami Gépgyár „Acélhang” dalegyletének hangversenye M. Hír Sári zongoraművész közreműködésével. Vezényel: Noseda Károly karnagy. — Utána, körülbelül 10.15: Pontos időjelzés, időjárás-jelentés, hírek. — Majd: A Fejes szalonzenekar, az Ostende-jazz, továbbá Horváth Gyula és cigányzenekarának hangversenye az Ostende-kávéházból. Bécs. (517). D. e. 11 és d. u. 4: Hangverseny. 8: Röhr: Cour Dame. Etyfelvonásos operaeloadása. Utána: Btner: A pokoli arany. Daljátékeloadás.

FIGYELEM!

Vásároljon, míg a

hideg idő be nem áll!

10—20% -al tudja most olcsóbban beszerezni nálunk

téli ruha-

szükségletét, mint később.

Óriási választék férfi-, fiu és gyermek ruhákban, őszi felöltő, téli kabátokban, bőrka-bát és bundákban.

Hajdusági
Ruhaáruház Piac-u. 67

IPARÜGYEK

Uj debreceni polgárok. A mult héten Debrecen város községi kötelékébe felvették, illetve debreceni illetőségűeknek elismertettek a következők: Fábri Ferenc máv. asztalos, Nagy Gábor mozdonyfűtő, özv. Turchényi Dezsőné háztartásbeli, Verdó Ferenc csizmalia, Pongrácz György tizedes, özv. Szatmári Károlyné háztartásbeli, Szigeti Imre kereskedelmi alkalmazott, özv. Sziki Józsefné háztartásbeli, Erdi Sándor máv. fékező, özv. dr. Ruttká Ferencné háztartásbeli, Kovács Lajos cipész, özv. Szatmári József szatócs, Préda Mihály vámőr, Balogh Gergely pénzbeszédő, Halasi Gyula nyug. máv. főmezdonyvezető, Pechnyó János máv. asztalos, Szabó Mihály nyug. vasuti ör. Szilágyi Antal kötélgyártó, Nagy Sándor máv. fűtő, Martiny Ferenc állami vízmester, Marosi Gizella divatárúsnő, Grünberger Ferenc borkereskedő, ifj. Vég Imre csordás, Eperjesi József nyug. vasuti segédtsízt, Dr. Pataki Tibor orvos, Nagy József máv. fűtő, Neuländer Andor kocsigyártó, Nussbaum Ödönné háztartás, özv. Bachmann Györgyné háztartásbeli, Mura Kózy Kálmán vendéglős, Korom Ambros nyug. máv. főraktárnok, Goldstein Arnold vendéglős, Szutor Gyula fűtőlégi munkás. Összesen 33-an, Debrecenben való letelepedésre kapott engedélyt; Nagy Sándor nyug. csendőr tisztihelyettes. A mult héten 29 külföldi honos kapott tartózkodási engedélyt arra, hogy Debrecenben lakhasson.

— **Beiratkozás angol nyelvre. Központi iskolai tanulókat korrepetáló német és francia nyelvben. Helen Society, Piac-utca 40.**
 — **Zongora órákat adók kezdőknek és haladóknak, akadémiai módszer szerint, kívánatra zenedében vizsgáztatok. Marschalkó Gusztávné, Bathányi-utca 1. Beírás d. u. 3-4-ig.**
 — **Angolból, franciából, németből fordítok, magyart fordítok angolra, németre, franciára. Helen Society, Ferenc József ut 40.**

VÁSÁROK NAPTÁRA

Október 10-én. Edelény, Majs, Mezőcsát, Páka, Pálháza, Pellérd. Állatvásár: Mezőkövesd.
 Október 11-én. Egerág, Kurd (sertésvásár nincs). Marha- és sertésvásár: Szarvas.
 Október 12-én. Besenyszög. Állatvásár: Elek, Hódmezővásárhely. Lovásár: Szarvas.
 Október 14-én. Bába, Büdöszentmihály, Jászsalszentgyörgy, Katymár, Lepsény, Nagybajom, Nagykőrű, Nagócs (sertésvásár nincs), Noszlop.

HIRDETMÉNY

Hungária Hengermalom Rt. debreceni bej. cég csődön kívüli kényesszeregyezési ügyében a kir. törvényszék az eljárást megszünteti az 1410—1926. M. R. sz. rendelet 85. §. 1., 2., 5. és 8. pontjai, valamint a 86. §. 4. pontja alapján.
 Debrecen, 1929 szeptember 20.
 Dr. K. Nagy Zoltán sk. kir. tszki bíró.
 A kiadmány hitelül: Görgey igazgató.

Épület és butorvasalások, founérok
Bészler Lajosnál,
 Széchenyi-utca 2. sz.

DEBRECENI UJSÁG

HERSDUFELD
 SZERKESZTŐ:
 Herczel Lajos.
 Szerkesztőség: József kir. herceg-utca 14. (Telefon 3-48.)
 Kiadóhivatal: Kossuth-utca 2. I. emelet. (Telefon 1-44.)

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szölg 50 fillér és egyszerre két reggeli lapban jelenik meg.

Vasárnap, rothétkor, szombat, szünetnapok, szünetnapok — Csak a hirdetés és más tarifa alá esnek.

Apróhirdetésekre felvilágosítást a 141 telefonszám ad.

LEVÉLEZÉS

„Kicsiny asszony” jellegre levél van a kiadóhivatalban.

HÁZASSÁG

Benősülne
 fiatal keresztény kereskedő bármilyen szakmába, hentes, korema, vagy üzletbe vidékre is. Leveleket: Független Ujsághoz „Török” címre. 7783

Nősülés
 által berendezett szerényebb üzlet és lakást kaphat 32—34 éves izr. férfi. Leveleket Független Ujsághoz „Benősülés” címre. 7782

Nősülne
 keresztény önálló kereskedő, némi készpénz hozomány és későbbi örökség megkivántatik. Leveleket „önálló” címre a Független Ujsághoz. 7781

Házasságokat
 biztos, gyors eredményre közzétett. Ügynökség, Bathányi 13. sz. az udvarban. Több jó parti előjegyezve állandóan. 7780

KIADÓ LAKÁS

Kiadó
 egy különbejáratu, csinosan butorozott szoba egy-két ur részére. Kossuth-u. 26. Baloldal. 7851

Butorozott
 szoba azonnal kiadó, különbejáratu, konyha-használattal is. Veres-utca 5. 2679

Piac után
 főpostával szemben elegáns butorozott lakás két urnak október 15-re kiadó. Cim a kiadóban. 7829

Kiadó
 Csillag után 2 szoba, konyha, speiz és fürdőszoba helyiség. Értekezhetni délután 2—3-ig Nagy Kata hölgyfodrász Kossuth 11. 4698

Utcai
 elegánsan butorozott — éserépkályhás, garantált fűtésmentes szoba kiadó. Lorántffy utca 42. szám, balra. 2644

Kiadó
 két szoba, előszoba, konyha minden komfort hozzá. Rothermere utca (Darabos) 20. 2980

Különbejáratu
 parkettes, szépen butorozott szoba Kossuth-utca elején, egy, vagy két urnak kiadó. Cim Független Ujságnál. 7850

Kiadó
 két szoba mellékhelyiségekkel udvarban. Deák Ferenc utca 10. 7858

4 szoba
 és mellékhelyiségekből álló utcai lakás november 1-re kiadó. József kir. herceg utca 30. sz. alatt. 2684

Kiadó
 két szoba, konyha. Nyil utca 88. Értekezni a harmadik ajtónál. 7833

Meszena u.
 12. szám alatt 2 szoba, konyha, kamara, padlástól álló udvari lakás azonnal kiadó. 2684

Szoba,
 konyha és mellékhelyiség azonnalra kiadó. Csokonai u. 40. 22. sz. 7834

Kiadó
 november 1-től három szobás lakás. Szent Anna 22.

Kiadó
 minden kényelemmel ellátott modern uri lakás. Erdősor 15. sz. a. Értekezhetni délután 3—5-ig. 4699

REGÉNY

CSÁGVÁRI MUZSÁK

Írta: MESKÓ BARNA

(7)

Gergőné diadalmas öröm árasztotta el:
 — Hozzám... hozzám írta! Az én verseim! Ó! Neszt hallott s csak annyi ideje volt, hogy az írásokat visszatérge az asztalra. György lépett be.
 — Margit! Maga már itt van?
 — Régióta.
 — Bocssáson meg... Hát hogyan?
 Az asszony előbbi öröme ismét az izgalmas keserűség lett urrá.
 — Kedves barátom, ijesztő hírrel jöttem. Ugy aggódom, ki se tudom mondani!
 — Mi aggasztja?
 — Kettőnk miatt, igen, mindkettőnk miatt aggódom. Képzeld: a férjem írt. Mondtam már, milyen zsarnok? Ma reggel kaptam meg a levelét.
 — És?
 — És valami kemény, hideg titokzatosság van a levélben.
 — Titokzatosság?
 — Száraz, fenyegető titok. Amnyira nyugtalanít. Képzeld, Pestre jön!
 — Pestre?
 — A legközelebbi napokban, így írja. Lehet, hogy éppen ma. Hogy otthon nagy újságok vannak és számomra is meglepetést tartogat.
 — A maga számára? Meglepetést?
 — Várjon. Most jön a legkülönösebb. Szó szerint ezt írja...
 Elővette a levelet:
 — ...ismerem dicséretreméltó szeretetedet a költészet iránt és rajongásodat hazánk nagy költőire. Záky György iránt. Azt hiszem, megtaláltam

tehát a helyes módot, hogy ne mindennapi meglepetésben részesítslek...
 — Tízszor is elolvastam, már annyira izgat... György kissé kéüyclmetlenül érezte magát.
 — Különös... mondta.
 — Ugy-e? És nem tudom, mi ez? Megtudott valamit? Fenyegetés? Másra nem is gondolhatok.
 — Érthetetlen...
 — Hígyje el, annyi, de annyi rosszakarója van egy magamfajta asszonynak, aki nem akar sürke tömegletet élni. Biztosan kénkedtek utánam, látak idejönni... És azt hiszik, hogy én is, mint annyi más... Borzasztó, miket beszélhetnek rólam!
 — Nem, az nem lehet. Ne izgassa magát — próbálta György megnyugtanni. — Valószínűleg rémeket lát.
 — Nem, György. Maga nem tudja ezt. Magához nem ér föl az élet szemnye, pedig itt borzasztó dolog fog történni. Már egész Cságvár beszél, hogy... hogy a szeretője vagyok...
 — Ugyan, Margit!
 — Igen, megdöbülnek sárral... Pedig, ha igaz volna is, amit beszélnek, akkor sem... ugy-e, György, akkor sem illethetnék ezzel a közönséges szóval a kettőnk vonalmát?
 György fészkelődni kezdett. Nem felelt.
 — És ha elgondolom... folytatta az asszony.
 — az uram!... Kegyetlen lesz... És védekezni sem tudok ellene... Azt sem tudom, mikor jön, egyenesen iderohan... Szörnyű!
 — Nem, nem lesz szörnyű. Ne féljen — mondta György, de inkább önmagát biztatta. Gergőné kissé földerült:
 — Nem? Azt hiszi? Olyan meggyőződéssel mondja... Ha... ha bántana, maga megvéd engem? Ugy-e megvéd, György? Ugy-e nem enged visszahelyezni a sötétségbe? Ha idejövök, visszakövetelne... György, tud maga vívni?

A dolog egyre cibrább lesz. György nagy szemmet meresztett:
 — Vívni?
 — Igen. Tanult vívni? Ne gondolja, hogy vérontást akarok... irtózik tőle. De egy egészen kis vágás... talán hasznos volna, talán fölébresztené abból az önhitt nyugalomból.
 — Nem tanultam vívni.
 — Nem? Ó sem. De maga fiatalabb, mozgékonyabb. Ó olyan nehézkes!
 György nem tudta tovább leplezni fokozódó idegességét. Hangja egy kissé ingerült lett:
 — De Margit! A férje még nincs itt, mért beszélünk erről?
 — Mikor úgy aggódom! De ha nem akarja, nem beszélék róla. En itt maradok maga mellett és ha megpróbáltatásnak kell jönni, jöjjön!
 A költő nem méltányolta ezt a hősiességet. Fanyarul nézett ki az ablakon.
 — Hát beszéljünk másról — kezdte újból Gergőné. — A munkájáról. Mikor dolgozik?
 — Ha érdekel a témám, éjjel-nappal. Lefoglalja minden gondolatomat.
 — Minden gondolatát? Ó, akkor én...
 — Tessék?
 — Akkor én zavarni fogom.
 Egészen elkeseredett. György megsajnálta:
 — Maga? Hogy mondhat ilyet?
 — A gondolata a munkájáé lesz...
 — Ez lesz a közös gondolatunk.
 — Igaz, látja! Én majd buzdítani fogom. A rideg magányban elcsüggedne. Nem fogom engedni!... De pihenésre is szüksége lesz. Nem szabad mindenről megfélekednie a munka lázába.
 — Nem, Margit.
 — Rólam sem, György?
 — Magáról sem.

(Folytatjuk.)

Utcái
butorozott szoba fürdőszoba használatlalt kiadó. Arany János utca 2., II. 9. 7839

Ügyvédi
irodának, orvosi rendelők kiválóan alkalmas 3 szobás utcai lakás Piac utca 64. alatt kiadó. — Ertekezni Piac utca 71., ügyvédi iroda. 7745

2 szoba,
konyha kiadó. Kossuth-utca 45. november 1-re. Ertekezni Kossuth u. 15. 4704

Egy
szoba, konyha, fűskamara Jánosi-utca 11. sz. alatt azonnal kiadó. Ertekezni: Jánosi-utca 3. szám alatt, Szentessy urnál. 4693

Hatszobás
modern lakás családi házban kizárólagos udvarhasználatlalt bérbeadó dr Kovács Jenő ügyvédnél, Batthyányi utca 14. alatt. 4699

Kiadó
Céllag utcán 2 szoba, konyha, speiz és fürdőszoba helyiség. Ertekezni délután 2-3-ig Nagy Kata hölgyfodrász Kossuth 11. 4698

ÜZLETEK

Üzlethelyiség
Kiadó. Árpádtér 8. sz. kiadó. Árpádtér 8. 2681

Központon
Évenhat év óta fennálló fűszerüzlet berendezéssel átadó. Fögel, Sas utca 3. szám. 7862

Üzlethelyiség
Központban rendkívül olcsó bérrrel átadó. Telefon 12-61. 7855

VÉTEL

Kisebb
családi házat legfeljebb két lakással megvételre keresek jobb mellékutcán „Adómentes előnyben” címre ajánlatot kiadókba kérek. 4262

Vaságyat,
összeszükségletét megvételre keresek. Somogyi, Cegléd u. 14.

KERESLET

Gyakorlott
géphimzónót keresünk — állandó alkalmazásra. — Írásbeli ajánlatok eddigi működés fizetési igények megjelölésével személyesen nyújtandók be Singer varrógép, Piac utca 79. szám. 2702

Szántót
keresünk 5-6 hold homok föld kiszántására. — Ertekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth utcán, színházzal szemben. 2701

Társat
keresek, kinek 5 vagy 6 száz pengő készpénze van, trafikárushoz. Cím a kiadóban. 4689

ELHELYEKEDÉS

Gyermektelen
házmester felvétetik — Vigkedvü Mihály-utca 20. 2696

Tiszta
rendszerető nő vagyok, elmennék mindenek két hónapos gyermekemmel. Cím a kiadóban. 7860

Hétszamos
cipészegédet felveszek. Teleki 31. Bujdosó. 7854 Orvos és ügyvéd urak

Mindenes
bejáró szakácsnő gyermektelen házaspárhoz azonnal beléphet. Jókai utca 6. ajtó 2. 2687

Tanulóleány
felvétetik. Czeizler kaplaspalota, Bethlen utca 21. szám. 7846

Vizsgázott
gépész gézekére, traktorhoz vagy cséplőhöz konvencióra alánkozik uradalomba. Cím: Kozma György, Fővénység bérházban. — Szentmargita-pusztá. 4719

Férfi
fodrászsegédet keres a Margit-fürdőben felvétetik. 7796-d

Ügyes
kifutó felvétetik Deutsch Dezső fűszerüzlet, Szechenyi-utca 47. 7813-d

Fehérnemű
varrónő alánkozik uri házakhoz, esetleg javít is. 1 P 50 fillér. Késcs-utca 26. szám. 2639

Ügyes leány
felvétetik a Margit-fürdő gőzmosodában. 7772

TIZENNYOLC
éven felüli büntetlen életű férfiak és nők lapelárusításra felvétetnek megjelölést nyújtó jutalékra. Jelentkezés d. u. 4-5-ig Debreceni Ujság Kossuth u. 3.

Napszamos
fiúk felvétetnek Preislernél. Boldogfalva 6.

Lakatos
Tanulók fizetése felvétetnek Preislernél, Boldogfalva 6.

Lakatos
segédek feltétetnek Preislernél, Boldogfalva 6.

AJÁNLAT

Ne felejtse el, hogy a legolcsóbb árak „Bubi” nőiáru szalon. — Csapo-utca 84. szám alatt van.

Orvos és ügyvéd urak
figyelmebe!

Főtéren földszintes két szoba, 1 előszoba azonnal kiadó, lakás újonnan festve, cserépkályhák — átrakva. Cím Piac utca 72. Ertekezni házfelügyelőnél. 7853

Buza
(vetőmag) kapható a városi szikráti gazdaságban. Telefon 2-97. Cím a kiadóban. 4689

Legujabb
börkabatok és butorok festése, hó- és sárcipők javítása Kovácsnál, — Batthyány u. 10. szám. 7840

Szabni
tanítok rövid időn belül, ügyes leányt ingyen. Jezernickyné, — Veres u. 5. 2678

Budapesti
szalonnak volt munkavezetője házakhoz varrni alánkozik. Ajtó-utca 39. szám. 7814-d

Goblen
párna és kép, perzsaszőnyeg és párna varrást vállalom. Bercsényi utca 54. 2677

Poloskairtást
ciángázzal, — szabadalmazott szerrel, felelősséggel vállalom. Poloska szer kapható. Telefonhívó 8-41. Nánássy, — Kossuth 47. 7823

Egy
középkorú jobb nő gazdaságnak ajánlkozik magános uriemberhez. Gazdaságban, hol nem annyira a fizetést, mint jó bánásmódot kér. Cím: öv. Veres Istvánné, Baros-utca 24. 2615

Gallér
tisztítás magas fényvel 8 fillér. Fest, tisztít olcsó árak mellett Libáncsi, Péterfia 4. Kerestépküvet. 4707

Két
diákleányt, vagy hivatalnoknőt lakásra vállalom szerény díjazással, esetleg kosztal. Cím a kiadóban. 4702

Esti
órákban levelezést önállóan, segédkönyvelést, gépirást, másolást vállalom érettségizett irodista. Szívos megkeresést — „Gyorsíró” jelgére kiadókba kérek. 4677

Vizsgákra
eredményes előkészítés, német-francia nyelvtanítás olcsó árak között. Központi tanárnőnél. József királyi herceg utca 41. jobbra. 4680

Góré
barmincót mázsa tengeri befogadására kiadó. Patai-utca 5. szám. — 4706

Délutánra
diktálásra gépirást vállalom. Megkereséseket „Perfekt gépirónó” jelgére a kiadóba.

Lakótársnőt
vállalom fiatal urileányt elfoglaltsággal, teljes elátással. Helen Society Piac u. 40. Megbeszélés d. u. 6-ig. 7776

Friss
libaaprólék kilója P 1.40, libahus P 2.— Hirsch, Simonffy u. 27. 7864

Fajborok
saját termései édes magafokú 6- és új literenként is napi áron. Arany János-utca 30. Rázsó Gyula-utca 2. Blazsek. Zamatos gyümölcsbor 60 filléért kapható egész nap. 9009

Keztyűk
festését, átalakítását, tisztítását, javítását, — ezüst ridikülök bérelését szakszerűen vállalom. — Kossuth u. 58. 5778

Korrepetálásra
gimnázista vagy polgárista leányokat vállalom. Zongoragyakorlatra növendékeket elfogadunk. Ugyanott női és férfiruhák, télikabátok, cipők, könyvek, kották eladók. Butorozott szoba kiadó. Szent Anna 34. 4684

Téli alma,
kézzel szedett, fűrés és monilla mentes, Arany párnin, Jonathán, Törökbalint, Batul Kaszlerrel előjegyezhető — Arany János utca 30. Blazsek. 4101

ELADÁS

Filáteritők
eladók, rendelkezésre legolcsóbban készítik. Fűvészkert utca 12., II. 7859

Egy
alig használt Steier féle kerékpár olcsón eladó. — Bethlen utca 76. 7857

Szüretelő
kádak literje négy fillér. hordók eladók. Poroszlay ut ötvenhárom. 7863

Tengerimorzsoló,
vadanatuj, Kühne gyártmányú, kétszemes, eladó. Autóforgalmi, Hatvan-utca 53. 7849

Szüretelő.
kádak, literje négy fillér, kádak eladók. Poroszlay-ut ötvenhárom. 2697

Viztartány
rezervoár, vastag burkolattal, izasztó tálcával, 20 m. csővel eladó. Poroszlay ut 1-D. 2640

Eladó
2 darab jókarban levő üzemképes személyautó. Cím a kiadóban. 2665

Eladó
Grosinban (Szamos m. Románia) 500 m³ gőzölt bükk deszka, I. o. 2100 lei, II. o. 1900 lei ab Baitesti (Nagybánya kitérő) átvétel Grosin 100 m³-ként. Előleg 100 lei, biztosíték 40 hola bükkkerdő leköltése és egy fűrészbérleti szerződés. Az öflog szucsessive vonódik le. Cím: Lautmann Sámuel Banara Strada Crisán 17. Sas-u. 3. 7776

Fűszerberendezés,
mázsák, darálók, stélázsák eladók. Árpádtérről, Mörice-utca 32. 7848

Valódi
antik szalon garnitúra eladó. Erdeklődni Csapó utca 4. házmesternél. 4708

Landauer
nyitott és két perc alatt csukottá átalakítható, — néhéz metszett üvegekkel elátott nagy hűtő, a szobában lévő álések egyformán nagyok és kényelmesekek, a tulajdonos nyugalmába vonulása miatt eladó. — Ugyanott egy félfedelelő karban lévő kocsai is eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Autó
alig használt, nyitott, négy álések, egyszerű rugózású kocsai, a tulajdonos nyugalmába vonulása miatt olcsón eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Mosógép
olcsón eladó összes felszereléssel együtt. Arany János utca 47. Nagy hordó festékes, olcsón eladó. — Arany János utca 47.

INGATLAN

Eladó
Boldogkert, Borsovai u. 12. számú ház nagy gyümölcsös. Ertekezhetni ott. 2680

Eladó
25 évig adómentes ház, állami cséplőgép, vas-tag díofa. Csónak utca 8. szám. 7830

Bocskaykerthen
gyönyörű modern magas földszintes ház eladó. Van benne 2 szoba, szép nagy üveges veranda, konyha, kamara, Telen, náron lakható, szép masszív épület. Kitérő vízi kut szivornyomó készülékkel. Egy hold szőlővel és gyümölcsös. Cím: dr. Debreczeni Barna, Király u. 4. sz. 9017

Ondódon
35 hold prima szántó tanyaival kiadó. Ertekezhetni Kossuth utca 50. 4697

Családi ház,
azonnal beköltözhető modern négyszobás lakással eladó. Nyil utca 101. 7741

Eladó ház
központban jutányos ártért, azonnal beköltözhető 5 szobás lakással. Ertekezni Nap u. 4. 6487

Steinfeld Macson,
Nagy Lajos tőzomszedságában 9 kat. hold eladó. Ertekezni Bundi-u. 11. szám. 2620

Macson
10 hold föld és szőlőprés eladó. Ertekezni dr. Veress ügyvédnél, Piac-u. 3. 2670

Bajomi József

tűzifa és széntelepe a pályaudvaron
Telefon: 8-93.

A debreceni üzletvezetőség szerződéses bérfavagója szabályszerű vasuti utalványra előírt

egységár
alapján házhoz szállít

hasábos és felapritott tűzifát

továbbá hazai és porosz szenet. Magánosok részére

legolcsóbb beszerzési forrás.

4 szobás modern villa Komlóssy-ut 14. alatt november 1-re kiadó. Ertekezni Piac 75., házmesternél. 2650

8 pengőért gyönyörű fekvésű bekezdett házhely négy szobás, gyönyörű fajszerű, gyümölcsstermésű Homokkerthen szűret előt állítható. Csenedőroknak, vasutasoknak alkalmas. Kossuth-utca 59. eladó. 7577

VEGYES

Elveszett
bétfőn délután Piac 77. számától Szent Anna utcai Flóra virágüzletig egy amittet kövi brosstü A megtalálót kéri, hogy jutalom ellenében, mert kedves emlék, városháza trafik Piac utca beadni. 2700

Megnyilt
Grószné Wiener Sári angol-francia nőidivat szalonja. Üzletvezető: Polacek Judith, Sas utca 2. Bejárat a színház-téren is. 7852

Elveszett
6-6 fekete szalaggal összekötött szobakulcs. Megtaláló jutalmat kap, ha a református kollégiumi kapusnál leteszi. 7785

HEGEDÜS BELA
nyug. közéleti tőgyező OFB. által engedélyezett ingatlanforgalmi irodája Debrecen, Timár utca 2. Telefon: 17-87.

Beiratás
a szeptemberben kezdődő tanévre, naponta 11-12 óráig és délután 3-5 óráig. Német nyelv tanítás iskolás gyermekeknek a teljes kiképzésig. Hat éven aluli gyermekeknek állandó német játékdélelőttök. — Német Gyermekotthon, Piac utca 34. szám, lift.